

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Dopad pandemie SARS-CoV-2 na hospodaření vybrané obce

Bakalářská práce

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2021/2022

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Jan Mlýnek**
Osobní číslo: **E19073**
Studijní program: **B0488A050001 Hospodářská politika a veřejná správa**
Studijní obor: **Veřejná ekonomika a správa**
Téma práce: **Dopad pandemie SARS-CoV-2 na hospodaření vybrané obce**
Zadávající katedra: **Ústav ekonomických věd**

Zásady pro vypracování

Cílem práce je charakterizovat hospodaření obce, analyzovat ekonomické aktivity vybrané obce v průběhu zvoleného časového období a analyzovat dopad pandemie SARS-CoV-2 na místní ekonomiku.

Osnova:

- Charakteristika hospodaření obcí a realizovaných aktivit.
- Charakteristika vývoje koronavirové krize v ČR.
- Charakteristika vybrané obce a jejího hospodaření.
- Analýza hlavních dopadů koronavirové krize a přijatých opatření na socioekonomickou situaci v dané obci.
- Zhodnocení dopadů krizové situace na ekonomiku obce.

Rozsah pracovní zprávy: **cca 35 stran**
Rozsah grafických prací: **-**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

HEJDUKOVÁ, P. Veřejné finance: teorie a praxe. Praha: C.H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-298-4.
HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V. Základy organizace veřejné správy v ČR. 3., upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-459-6.
KADEŘÁBKOVÁ, J., PEKOVÁ, J. Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-910-4.
PETEROVÁ, H. Finanční hospodaření územních samosprávných celků. Praha: Institut pro veřejnou správu, 2016. ISBN 978-80-86976-35-8.
PROVAZNÍKOVÁ, R. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-5608-0.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Lucie Sobotková, Ph.D.**
Ústav ekonomických věd

Datum zadání bakalářské práce: **1. září 2021**
Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2022**

prof. Ing. Jan Stejskal, Ph.D. v.r.
děkan

L.S.

doc. Ing. Jan Černošský, Ph.D. v.r.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 1. září 2021

Prohlašuji:

Práci s názvem Dopad pandemie SARS-CoV-2 na hospodaření vybrané obce jsem vypracoval samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byl jsem seznámen s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47 písm. b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 7/2019 Pravidla pro odevzdávání, zveřejňování a formální úpravu závěrečných prací, ve znění pozdějších dodatků, bude práce zveřejněna prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích 29. 4. 2021

Jan Mlýnek v. r.

PODĚKOVÁNÍ

Tímto bych rád poděkoval své vedoucí bakalářské práce Ing. Lucii Sobotkové, Ph.D. za odbornou pomoc, cenné rady, připomínky a poskytnuté konzultace, které mi pomohly při zpracování této bakalářské práce. Dále bych rád poděkoval paní starostce Petře Harazimové, MBA za vstřícnou konzultaci a poskytnutí informací ohledně hospodaření obce.

ANOTACE

Bakalářská práce se zaměřuje na vliv přijatých opatření proti šíření nemoci Covid-19 způsobeným virem SARS-CoV-2 na hospodaření vybrané obce. V úvodních kapitolách je charakterizováno postavení obce ve veřejné správě ČR, samotné vymezení obce a její hospodaření. V další kapitola charakterizuje, jak se projevila koronavirová krize v obcích České republiky. Poté následuje představení vybrané obce Loučná nad Desnou a jejího hospodaření. Na závěr je analyzován dopad přijatých opatření proti šíření viru SARS-CoV-2 ve vybrané obci.

KLÍČOVÁ SLOVA

obec, hospodaření obce, Covid-19, pandemie, opatření, koronavirová krize, obec Loučná nad Desnou

TITLE

Impact of the SARS-CoV-2 pandemic on the economy of the village.

ANOTATION

The bachelor thesis focuses on the impact of measures taken against the spread of Covid-19 disease caused by the SARS-CoV-2 virus on the economy of a selected village. The introductory chapters characterize the position of the village in the public administration of the Czech Republic, the very definition of the village and its economy. The next chapter characterizes how the coronavirus crisis manifested itself in the villages of the Czech Republic. This is followed by a presentation of the selected village Loučná nad Desnou and its economy. Finally, the impact of the measures taken against the spread of the SARS-CoV-2 virus in the selected villiage is analyzed.

KEYWORDS

village, economy of the village, Covid-19, pandemic, coronavirus crisis, village Loučná nad Desnou

OBSAH

SEZNAM OBRÁZKŮ	9
SEZNAM TABULEK	10
ÚVOD	10
1 CHARAKTERISTIKA OBCÍ A JEJICH HOSPODAŘENÍ.....	11
1.1 VEŘEJNÁ SPRÁVA A OBEC.....	11
1.2 OBEC.....	12
1.2.1 KLASIFIKACE OBCÍ.....	12
1.2.2 PŮSOBNOST OBCÍ V ČR.....	13
1.2.3 ORGÁNY OBCE.....	14
1.3 HOSPODAŘENÍ OBCE.....	16
1.3.1 ROZPOČET OBCE	19
1.3.2 ROZPOČTOVÁ SKLADBA	20
2 CHARAKTERISTIKA PANDEMICKÉ SITUACE V ČR.....	23
2.1 COVID-19 V ČR	23
2.1.1 OPATŘENÍ DOPADAJÍCÍ NA OBCE	24
2.1.2 SOCIÁLNÍ SITUACE A KOMPENZACE	26
2.2 DOPADY KRIZE NA HOSPODAŘENÍ OBCÍ V LETECH 2020 A 2021.....	28
3 APLIKACE VYBRANÝCH METOD PRO POSOUZENÍ DOPADŮ PANDEMIE COVID-19.....	34
3.1 ŘÍZENÝ ROZHOVOR.....	34
3.2 TRENDOVÁ ANALÝZA.....	35
4 OBEC LOUČNÁ NAD DESNOU A JEJÍ HOSPODAŘENÍ.....	36
4.1 OBEC LOUČNÁ NAD DESNOU.....	36
4.2 HOSPODAŘENÍ OBCE LOUČNÁ NAD DESNOU.....	38
5 ANALÝZA DOPADŮ PANDEMIE NA HOSPODAŘENÍ DANÉ OBCE.....	46
5.1 DOPADY PANDEMIE NA HOSPODAŘENÍ DANÉ OBCE.....	46
5.1.1 POPLATEK Z POBYTU.....	51
5.2 ZHODNOCENÍ DOPADŮ PANDEMIE COVID-19 NA EKONOMIKU OBCE	53

ZÁVĚR	55
ZDROJE	56
PŘÍLOHA: ŘÍZENÝ ROZHOVOR SE STAROSTKOU OBCE.....	59

SEZNAM OBRÁZKŮ

OBRÁZEK 1: ÚZEMNÍ ROZPOČTY V ROZPOČTOVÉ SOUSTAVĚ ČR.....	19
OBRÁZEK 2: VÝVOJ PŘÍJMŮ, VÝDAJŮ A SALDA OBCÍ ZA ROKY 2010-2021.....	28
OBRÁZEK 3: DAŇOVÉ PŘÍJMY OBCÍ 2010-2021.....	29
OBRÁZEK 4: NEDAŇOVÉ PŘÍJMY OBCÍ 2010-2021.....	30
OBRÁZEK 5: KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY OBCÍ 2010-2021.....	30
OBRÁZEK 6: PŘIJATÉ TRANSFERY OBCÍ 2010-2021	31
OBRÁZEK 7: BĚŽNÉ VÝDAJE OBCÍ 2010-2021	32
OBRÁZEK 8: KAPITÁLOVÉ VÝDAJE OBCÍ 2010-2021	33
OBRÁZEK 9: VÝVOJ CELKOVÉHO DLUHU A STAVU NA ÚČTECH OBCÍCH.....	33
OBRÁZEK 10: VÝVOJ OBYVATEL JEDNOTLIVÝCH LET K 31. 12.....	37
OBRÁZEK 11: PŘÍJMY, VÝDAJE A SALDO 2010-2021.....	38
OBRÁZEK 12: DAŇOVÉ PŘÍJMY NA OBYVATELE 2010-2021	39
OBRÁZEK 13: NEDAŇOVÉ PŘÍJMY 2010-2021.....	39
OBRÁZEK 14: PŘIJATÉ TRANSFERY 2010-2021.....	40
OBRÁZEK 15: KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY 2010-2021.....	41
OBRÁZEK 16: BĚŽNÉ A KAPITÁLOVÉ VÝDAJE 2010-2021	41
OBRÁZEK 17: VÝNOSY, NÁKLADY A VH 2010-2021.....	42
OBRÁZEK 18: AKTIVA A PASIVA 2010-2021	43
OBRÁZEK 19: DLOUHODOBÝ MAJETEK 2010-2021	44
OBRÁZEK 20: VLASTNÍ KAPITÁL 2010-2021	44
OBRÁZEK 21: ZADLUŽENOST A STAV NA BANKOVNÍCH ÚČTECH 2010-2021.....	45
OBRÁZEK 22: DAŇOVÉ PŘÍJMY OBCE OD FO A PO 2010-2021.....	47
OBRÁZEK 23: NAKLÁDÁNÍ S ODPADY 2010-2021.....	48
OBRÁZEK 24: ČINNOST MÍSTNÍ SPRÁVY 2010-2021.....	48
OBRÁZEK 25: BĚŽNÉ VÝDAJE NA HASIČE 2010-2021	49
OBRÁZEK 26: POPLATKY Z POBYTU 2010–2021	50
OBRÁZEK 27: TREND POPLATKU Z POBYTU 2010–2021.....	51
OBRÁZEK 28: HOSTÉ V LOUČNÉ NAD DESNOU 2010-2021	52
OBRÁZEK 29: PŘENOCOVANÍ V LOUČNÉ NAD DESNOU 2010-2021	52
OBRÁZEK 30: POČET POKOJŮ A LŮŽEK 2010-2021.....	53

SEZNAM TABULEK

TABULKA 1: ZJEDNODUŠENÁ ROZVAHA.....	17
TABULKA 2: VÝKAZ ZISKŮ A ZTRÁT.....	18
TABULKA 3: ROZPOČTOVÉ URČENÍ DANĚ U OBCÍ K 1. 1. 2022	21
TABULKA 4: STRUKTURA PŘÍJMŮ A VÝDAJI V OBECNÍM ROZPOČTU ČR.....	22

ÚVOD

Tato bakalářská práce se věnuje dopadu pandemie SARS-CoV-2 na hospodaření vybrané obce v ČR. Na jaře roku 2020, kdy se po celém světě rozšířila nemoc Covid-19, byla přijata opatření ze strany vlád téměř všech zemí. Tato přijatá opatření, např. zavřené či omezeně otevřené restaurace, bary, hotely, sportovní areály, školy, omezené shromažďování lidí atd., se projevila nejen na psychice lidí, ale především na podnikatelské činnosti všech zasažených podniků.

Důsledky opatření přijatých Vládou ČR proti šíření viru SARS-CoV-2 se projevily nejen v soukromé sféře u podnikatelů, ale i ve veřejném sektoru, např. v rámci hospodaření obcí. Proto je cílem mé práce, charakterizovat hospodaření, analyzovat ekonomické aktivity a jakým způsobem se přijatá opatření projevily na ekonomice vybrané obce.

Bakalářská práce je rozdělená do pěti kapitol. V první části se práce zabývá veřejnou správou a vymezení obce v rámci veřejné správy. Vedle základních charakteristik obcí jsou zde vymezeny také orgány, které působí v obcích či jakou mají obce působnost. Na závěr je tato část věnována, hospodaření obce. Druhá část je věnována především koronavirové krizi, kdy byly přijaty vládami různých zemí opatření proti tomu, aby se nešířil nový typ koronaviru SARS-CoV-2. Opatření, která omezovala několik oblastí, např. gastronomii, turismus, sport, vzdělávání, shromažďování lidí apod. se projevila nejen v podnikatelské sféře, ale také ve veřejné sféře, a to právě v hospodaření obcí. Třetí kapitola představuje vybranou obci Loučná nad Desnou a její hospodaření v rámci několika let. Čtvrtá kapitola se věnuje, jaké metody výzkumu jsou v této práci aplikovány. Jsou zde použity především metoda řízeného rozhovoru a metoda trendové funkce. V páté části je analyzováno, jakým způsobem se projevily přijatá opatření Vládou ČR proti šíření viru SARS-CoV-2, ve vybrané obci Loučné nad Desnou. Zde jsou porovnávány a analyzovány různé příjmy, výdaje apod., proti předešlým rokům. Zda a jaký vliv měla přijatá opatření na zvýšení či snížení peněžních prostředků, výnosů, nákladů apod. V neposlední řadě je více analyzován poplatek z pobytu v rámci dopadů opatření.

1 CHARAKTERISTIKA OBCÍ A JEJICH HOSPODAŘENÍ

V této části se bakalářská práce věnuje vymezení veřejné správy a postavení obce ve veřejné správě. Dále práce detailněji charakterizuje obec, její působnost a orgány. Na závěr popisuje hospodaření a rozpočet obce.

1.1 VEŘEJNÁ SPRÁVA A OBEC

Hendrych a kol. (2016) udávají, že veřejná správa je hlavním pojmem ve správním právu, ale její samostatná podstata je velmi těžko definovatelná či popsatelná. Tato definovatelnost je dána její mnohotvárností, růzností správních činností a specifickými vztahy, které zde vznikají. Veřejnou správu lze definovat pomocí vykonávaných činností, nebo na institucionálním základě. Ve druhém případě se jedná o charakteristiku subjektů, kteří veřejnou správu dělají.

Jak popisuje Provozánková (2015), struktura veřejné správy v České republice se rozlišuje podle dvou hledisek:

- zda veřejnou správu vykonává stát pomocí státní správy, nebo stát přenechává určité výkony jiným subjektům,
- zda se jedná o územní, ústřední či místní správu.

Podle prvního hlediska lze veřejnou správu chápat jako systém, který je tvořen dvěma podsystémy:

- státní správou,
- samosprávou.

Státní správu provádí stát prostřednictvím svých institucí, a to buď přímo či zprostředkovaně. Samospráva je projevem demokracie a decentralizace (přenesení kompetencí a funkcí na menší organizační jednotky nebo na nižší orgány). Dle Hejdukové (2015) se jedná o samosprávu, jestliže při všech svých činnostech a správě svého majetku rozhoduje daný subjekt samostatně bez zásahu státu. Tato část veřejné správy má dvě podoby – územní a zájmová samospráva. Územní samosprávu lze vymezit jako zastoupení zájmů daného území a zájmovou samosprávu jde charakterizovat jako zastoupení zájmů lidí spojených svými společnými zájmy. Územní samospráva je vymezena především v Ústavě České republiky a v Evropské chartě místní samosprávy. Dalšími zákony, ve kterých se objevují konkrétní věci ohledně samosprávy jsou: zákon č. 128/2000 Sb. o obcích, zákon č. 129/2000 Sb. o krajích a zákon č. 131/2000 Sb. o hlavním městě Praha.

Dle druhého hlediska je územní veřejná správa charakterizována jako ta část veřejné správy, která je prováděna v rámci náležitých územně administrativních jednotek, na které je daný stát rozdělen. Územní veřejnou správu tvoří takové instituce, které nemají postavení ústředních institucí. Zde je také důležité odlišovat, jestli se jedná o územní orgány veřejné správy se specializovanou působností nebo se jedná o všeobecnou působnost a dále orgány státní správy a samosprávy.

Podle toho, jaké je upořádání v daném státě může být v totožné územně administrativní jednotce vykonávána jednak státní správa i samospráva, a to buď jednou institucí, či dvěma od sebe oddělenými institucemi. Dokonce zde může působit pouze státní správa nebo pouze samospráva.

V praxi se lze setkat se třemi typy systému členění územní správy:

- **Angloamerický systém** – tento systém je založený na tom, že v nižších správních jednotkách má postavení pouze územní samosprávné celky,
- **Francouzský systém** – v tomto systému nižší správní úroveň funguje především na vícestupňové územní samosprávě a na tzv. dekoncentrátech, tyto dekoncentráty jsou decentralizované instituce státní správy, které mají na starosti na místní úrovni státní správu,
- **Smišený systém** – jednotky územní samosprávy v tomto systému vykonávají vlastní samosprávu a současně musí vykonávat také státní správu v podobě tzv. přenesené působnosti. Tento typ systému se uplatňuje v České republice.

1.2 OBEC

Obec je nižším a základním územním samosprávným společenstvím občanů a územním celkem, který je dán hranicemi území obce. Dále můžeme obec charakterizovat jako veřejnoprávní korporaci, která má právo na vlastní majetek a hospodařit s ním. V neposlední řadě obec vystupuje v právních vztazích pod svým jménem a nese z těchto vztahů odpovědnost a také dbá na všestranný rozvoj svého území a o požadavky svých občanů.

1.2.1 KLASIFIKACE OBCÍ

Nejzákladnějším typem jednotky územně samosprávného celku je **obec**. Ta se může stát za splnění daných podmínek městysem, městem či statutárním městem. **Městys** je zvláštním mezistupněm mezi obcí a městem, který vyhází z historie. V historii měl městys právo uskutečňovat dobytčí a týdenní trhy. Okolo roku 1950 se přestal termín „městys“ používat,

od roku 2008 byl obnoven. V současné době obec může být městysem pouze tehdy pokud tak na návrh obce stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády. V současné době existuje v České republice 229 městyšů, mezi městyse patří, např. Brodek u Přerova, Velký Újezd a Mladkov. **Město** je charakterizováno jako obec s minimálním počtem 3 000 obyvatel a zda tak stanoví předseda Poslanecké sněmovny ČR po předchozím vyjádření vlády. Obec může získat status města nezávisle na kritériích, které musí splňovat, pokud dokáže, že v historii měla status města. V historii existovaly tzv. královská, věnná, poddanská a horní města. Zvláštní skupinou měst jsou **statutární města**, která mohou, ale nemusí, své území dělit na městské části či městské obvody se svými orgány. Města, která se řadí mezi statutární města jsou vymezeny zákonem¹.

1.2.2 PŮSOBNOST OBCÍ V ČR

Vavrochová a Kuš (2012) vysvětlují, že pod působností obce či kraje lze chápat okruh úkolů, které mají obce či kraje vykonávat. Je nutné také vymežit pojem pravomoc obcí a krajů, který je charakterizován jako soubor právních prostředků, jejichž prostřednictvím mohou obce a kraje provádět svoji působnost.

Obce a kraje vykonávají dvojí působnost:

- samostatná působnost,
- přenesená působnost.

Samostatná působnost je dána nejen v zákoně č. 128/2000 Sb. o obcích, popř. v zákonech č. 129/2000 Sb. o krajích a č. 131/2000 Sb. o hl. městě Praze, ale především v ústavním zákoně č. 1/1993 Sb. Ústava ČR. Samotný pojem samostatná působnost znamená, že daná obec, popř. kraj, může spravovat samostatně vlastní záležitosti, vlastním jménem a na vlastní odpovědnost.

Přenesená působnost je stav, kdy stát deleguje (přenáší) na územně samosprávné celky své úkoly či povinnosti. Podle toho, jaké nebo kolik stát svých úkolů přenáší na nižší územně samosprávné celky, tak se tyto celky rozdělují:

- **Obce se základním rozsahem přenesené působnosti** – stát na tyto obce deleguje pouze základní pravomoce, které mohou vykonávat, např. evidence obyvatel, uskutečňování voleb a zabezpečení veřejného pořádku,

---

¹ viz § 4 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích

- **Obce s pověřeným obecním úřadem** – vykonávají některé činnosti pro obce se základním rozsahem přenesené působnosti. Lze se setkat s pověřenými obecními úřady, které vykonávají tyto činnosti, jako např. matriční a stavební úřady,
- **Obce s rozšířenou působností** – lze je popsat jako mezistupeň mezi obcemi s pověřeným obecním úřadem a krajským úřadem. Mají více kompetencí než obce předchozího typu. Mohou vydávat, např. živnostenské listy, cestovní a osobní doklady a řidičské průkazy.

1.2.3 ORGÁNY OBCE

Obce jako nižší samosprávné celky mohou dle zákonů provádět svoji působnost prostřednictvím svých orgánů a úředních osob. Případy, kdy stát prostřednictvím vlastních orgánů může zasahovat či ovlivňovat složení orgánů obcí a jejich úředních osob, bývá z pohledu zákonodárství spíše výjimečné. Ústava ČR vymezuje tento státní zásah takto: „*Stát může zasahovat do činnosti územních samosprávných celků, jen vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem stanoveným zákonem.*“

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích zmiňuje, že mezi orgány obce jsou zařazovány tyto orgány:

- zastupitelstvo,
- rada obce,
- starosta/primátor,
- obecní úřad/magistrát.

Zastupitelstvo je kolektivním orgánem, které je složeno z členů, jenž jsou voleni tajným hlasováním ve všeobecných, rovných a přímých volbách. Rozmezí počtu členů zastupitelstva je dán počtem obyvatel v dané obci². Výjimkou počtu zastupitelů obcí je hlavní město Praha, která má 55 až 70 členů zastupitelstva a řídí se dle zákona č. 131/2000 Sb. o hlavním městě Praze. Zastupitelstvo je rozhodovacím orgánem v samostatné působnosti³, nenáleží mu rozhodovat v přenesené působnosti až na výjimky.

Zastupitelstvo může zřizovat výbory jako kontrolní a iniciativní orgány. Výbory plní především úkoly, které stanovuje zastupitelstvo obce, a také zastupitelstvu odpovídají. Počet členů výboru

² viz § 68 zákona č. 128/2000 Sb. o obcích

³ viz § 84 a § 85 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích

by měl být alespoň tři, v jehož čele je předseda výboru, který je členem zastupitelstva. Mezi výbory, které zastupitelstvo zřizuje, se řadí (Horzinková, Novotný, 2013):

- **finanční výbor** – zastupitelstvo obce zřizuje tento výbor povinně; musí mít alespoň tři členy (nesmí být členem starosta, místostarosta, tajemník a účetní), jeho úkolem je kontrola hospodaření s obecním majetkem a finančními prostředky obce,
- **kontrolní výbor** – má stejná pravidla jako finanční výbor, úkolem je kontrolování plnění usnesení zastupitelstva, dodržování právních předpisů dalšími výbory a plnění dalších úkolů,
- **výbor pro národnostní menšiny** – v případě, že v obci žije více než 10 % občanů hlásící se k jiné národnosti než české, tak je obec povinna zřídit tento výbor,
- **osadní výbor či místní výbor** – v případě, že jsou v obci místní části, tak obec může zřídit tento výbor.

Rada obce je výkonným orgánem obce v samostatné působnosti a za tento výkon odpovídá zastupitelstvu. Rada obce může rozhodovat v přenesené působnosti, pokud to stanoví zákon⁴. Stejně jak zastupitelstvo, tak obecní rada je kolektivním orgánem, do kterého patří starosta, místostarosta a další členové, které volí zastupitelstvo ze svých členů. Počet členů obecní rady je vždy lichý a to mezi 5 až 11 osob, přitom nesmí přesahovat jednu třetinu počtu zastupitelů. Rada obce se nevolí v obcích, jež mají méně než 15 zastupitelů. Funkci obecní rady v takových obcích má na starosti pouze starosta, s výjimkou těch záležitostí, které jsou vymezeny zastupitelstvu.

Starosta (primátor) je volen do funkce z řad zastupitelů a zastupuje obec navenek. Starosta má pravomoce, jako každý člen zastupitelstva kromě toho má i další pravomoce⁵. V případě, že starosta v danou chvíli nemůže vykonávat svoji funkci, tak dle zákona starostu zastupuje místostarosta, který je volen z členů zastupitelstva. Zastupitelstvo může zvolit i více než jednoho místostarostu a předat jim některé úkoly. Pokud je v obci více místostarostů, tak zastupitelstvo musí určit, jaký místostarosta bude zastupovat starostu v době jeho nepřítomnosti či starosta v té dané době nevykonává funkci.

Obecní úřad (magistrát) je orgánem obce, který je tvořen starostou, místostarostou (místostarosty), tajemníkem a zaměstnanci obce, kteří jsou zařazení do obecního úřadu. V čele tohoto úřadu stojí starosta. Rada obce může vytvořit na úřadě pro jednotlivé úseky činnosti

---

⁴ viz § 102 odst. 1 a 2 zákona č. 128/2000 Sb. o obcích

⁵ viz § 103 odst. 3, 4 a 5 zákona č. 128/2000 Sb. o obcích

odborníky či oddělení. V samostatné působnosti obecní úřad zajišťuje úkoly, jež mu uložilo zastupitelstvo a obecní rada. Napomáhá komisím a výborům v jejich činnosti. V rámci přenesené působnosti obecní úřad vykonává státní správu s výjimkou věcí, které patří do působnosti rady obce či zastupitelstva.

Tajemník není orgánem obce, ale je zaměstnancem obecního úřadu. Je zodpovědný za plnění úkolů obecního úřadu v přenesené i samostatné působnosti. Jestliže není zřízena funkce tajemníka, tak jeho úkoly vykonává starosta. Tajemníka jmenuje a odvolává starosta obce, ale je důležitý souhlas ředitele krajského úřadu. Tato funkce se zřizuje povinně v obcích III. typu a v obcích II. typu.

Jak uvádí Hendrych a kol. (2016), v rámci přenesené působnosti starosta obce může dle zvláštních zákonů zřídit tzv. **zvláštní orgány**. Starosta obce jmenuje a odvolává jejich členy. Příklady zvláštních orgánů jsou: komise pro projednávání přestupků a povodňové komise.

1.3 HOSPODAŘENÍ OBCE

Obce jsou jedním ze základních garantů veřejných statků a služeb. Veřejné statky a služby jsou charakterizované svojí nevylučitelností ze spotřeby a nerivalitou spotřebitelů. Obce poskytují svým občanům veřejné statky a služby především v oblastech:

- kultury (muzea, knihovny, galerie, církve, kulturní dědictví, památková péče),
- sociálních služeb (sociální péče a pomoc),
- školství (předškolní a základní vzdělání, tělovýchovné, sportovní a volnočasové aktivity, ústavní výchova),
- zdravotnictví (lázeňská péče, ambulantní péče, ústavní péče),
- životního prostředí (ochrana přírody a krajiny),
- dopravy (veřejná osobní drážní doprava, silniční doprava, plavba a vodní cesty),
- vnitřních věcí (poštovní služby, telekomunikační služby, bezpečnost a veřejný pořádek, požární ochrana).

Obce mohou poskytnout veřejné služby několika způsoby a to pomocí:

- komunálních organizací (odborné, organizační složky či příspěvkové organizace),
- obchodních korporací (obchodní společnosti a družstva),
- neziskových organizací (ústav, nadace a nadační fond),
- spolupráce mezi obcemi navzájem.

Vedle toho, že obec poskytuje statky a služby, tak potřebuje určitý majetek prostřednictvím, kterého lze tyto statky a služby poskytovat. Právo vlastnit majetek a hospodařit s ním, mají územně samosprávné celky zaručeno v Ústavě ČR v § 101 odst. 3: „*Územní samosprávné celky jsou veřejnoprávními korporacemi, které mohou mít vlastní majetek a hospodaří podle vlastního majetku.*“ a je podmínkou existence územní samosprávy. Hospodaření územně samosprávných celků je vymezeno také v zákoně č. 128/2000 Sb. o obcích, zákoně č. 129/2000 Sb. o krajích a zákoně č. 131/2000 Sb. o hlavním městě Praze. Dle Kadeřábkové a Pekové (2012) majetek obcí či krajů je výrazným nástrojem k rozvoji daného území, používá se k ovlivňování a realizaci dlouhodobého sociálně-ekonomického rozvoje území.

V obci jsou důležité účetní výkazy, které zobrazují jejich hospodaření. Prvním z účetních výkazů, které obce vykazují je rozvaha, jenž obsahuje majetek dle struktury a zdrojů financování v peněžním vyjádření (viz tabulka 1).

Tabulka 1: Zjednodušená rozvaha

Aktiva	Pasiva
Dlouhodobý majetek: Dlouhodobý nehmotný majetek Dlouhodobý hmotný majetek Dlouhodobý finanční majetek	Vlastní kapitál: Jmění účetní jednotky a upravující položky Dotace na pořízení DM Agregované příjmy a výdaje minulých let Kurzové rozdíly Oceňovací rozdíly Opravy chyb minulých let
Oběžná aktiva: Zásoby Krátkodobé pohledávky Přechodné účty aktiv Krátkodobý finanční majetek	Fondy ÚJ FKSP Rezervní fond Fond odměn Fond reprodukce majetku

Bankovní účty Cenné papíry Ceniny Pokladna	Výsledek hospodaření Cizí zdroje Dlouhodobé závazky Krátkodobé závazky Přechodné pasivní účty

Zdroj: Provazníková (2015)

Dalším důležitým účetním výkazem pro obec je výkaz zisku a ztrát (viz tabulka 2). Tento výkaz se vztahuje k účetnímu období, což je kalendářní rok. Výkaz zisků a ztrát slouží hlavně k analýze výsledku hospodaření, tedy jak ho ovlivnili náklady a výnosy za daný rok.

Tabulka 2: Výkaz zisků a ztrát

Náklady	Výnosy
I. Náklady z činnosti Spotřeba služeb a materiálů Mzdové náklady Daně Manka a škody Náklady na OP, R, Odpisy Náklady na vyřazení majetku	I. Výnosy z činností Výnosy z prodeje výrobků a služeb Výnosy z poplatků Aktivace majetku Změna stavu Výnosy z prodeje DM
II. Finanční náklady Prodané cenné papíry Úroky Kurzové ztráty Náklady na přecenění RH	II. Finanční výnosy Výnosy z prodeje cenných papírů Úroky Kurzové zisky Výnosy z daní a poplatků
III. Náklady na transfery Náklady ústředních rozpočtů na transfery Náklady územních rozpočtů na transfery	III. Výnosy z transferu Výnosy ústředních rozpočtů na transfery Výnosy územních rozpočtu na transfery
IV. Náklady sdílených daní	IV. Výnosy sdílených daní V. Výsledek hospodaření

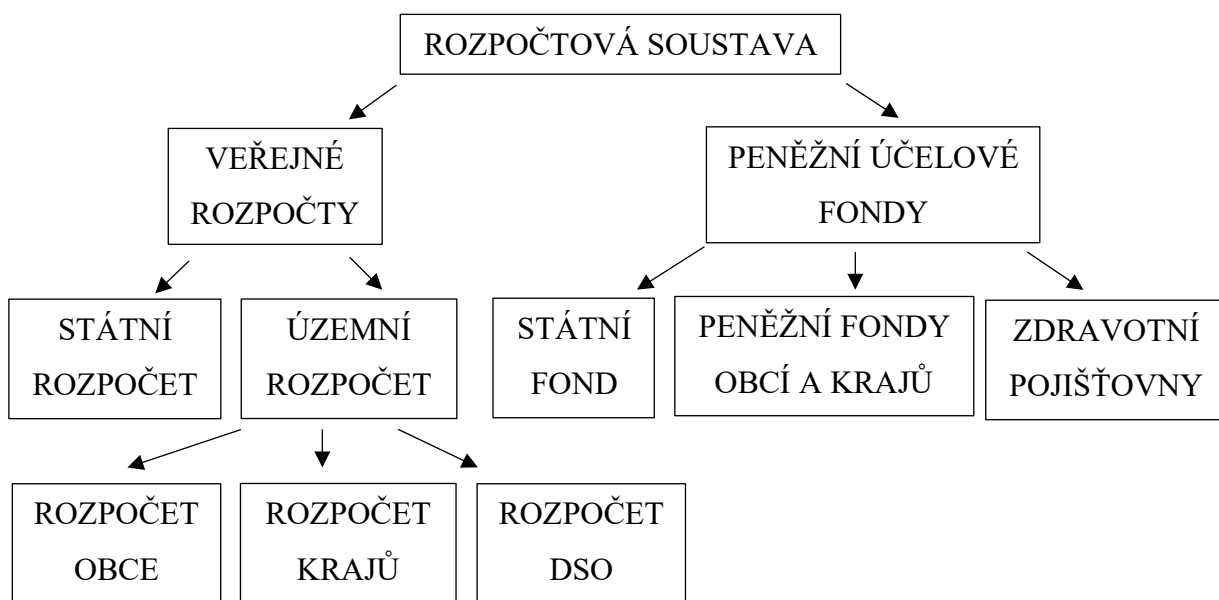
Zdroj: Provazníková (2015)

Včetně rozvahy a výkazu zisku a ztrát lze také zjistit informace o hospodaření z účetního výkazu o peněžních tocích (cash flow). Tento výkaz udává bližší informace o peněžních tocích, které se v dané obci uskutečňují za daný kalendářní rok. Mezi základní kategorie jsou:

- provozní cash flow,
- investiční cash flow,
- finanční cash flow.

1.3.1 ROZPOČET OBCE

Rozpočtová soustava v ČR se rozděluje na veřejné rozpočty a na peněžní účelové fondy. V rámci tématu této práce je důležitá část veřejných rozpočtů, ve kterých se nachází rozpočet obce. Rozpočty obce jsou tedy součástí rozpočtové soustavy, veřejných rozpočtů, a především součástí územních rozpočtů (viz obrázek 1).

Obrázek 1: Územní rozpočty v rozpočtové soustavě ČR

Zdroj: Peková (2011) a Peterová (2016)

Rozpočet představuje finanční nástroj k zabezpečení a financování potřeb, úkolů a funkcí obce, regionu či státu v daném rozpočtovém období. Rozpočet je nástroj politiky v dané zemi. Na rozpočet lze pohlížet z několika hledisek, jako na (Kadeřábková, Peková, 2012):

- peněžní fond,
- bilanci,
- finanční plán.

1.3.2 ROZPOČTOVÁ SKLADBA

Rozpočtová skladba člení příjmy a výdaje veřejných rozpočtů, do kterých právě patří i rozpočty obcí. Základními druhy třídění příjmů a výdajů dle této skladby na obecní úrovni jsou tyto:

- **Druhové** – podrobné třídění na jednotlivé položky příjmů, výdajů a financování,
- **Odvětvové** – třídění příjmů a výdajů dle odvětví,
- **Konsolidační** – vylučuje duplicity na základě vnitřních transferů mezi fondy.

Vyhláška č. 412/2021 Sb., o rozpočtové skladbě udává další členění příjmů a výdajů: odpovědnostní, podkladové, prostorové, nástrojové, doplňkové, programové, účelové, strukturální a transferové.

Výdaje a příjmy v rozpočtové skladbě lze také rozdělit na návratné a nenávratné. Díky tomu lze analyzovat hospodaření a krytí schodku rozpočtu. Územní rozpočty lze rozdělit na běžný a kapitálový rozpočet. Běžný rozpočet poukazuje na celkový přehled běžných příjmů a běžných výdajů, které se opakují každoročně a jsou určeny k danému rozpočtovému roku. Kapitálový rozpočet uvádí investiční příjmy a investiční výdaje, které jsou většinou jednorázové a neopakovatelné.

Příjmy územních rozpočtů lze charakterizovat jako zajištění přijatelného množství peněžních prostředků na krytí územních výdajů. Mezi příjmy obecních rozpočtů řadíme:

- daňové příjmy,
- nedaňové příjmy,
- přijaté transfery,
- kapitálové příjmy.

Daňové, nedaňové příjmy a přijaté transfery lze popsat jako nenávratné příjmy, jenž patří mezi hlavní příjmy obecního rozpočtu a nemusí se tyto příjmy vrátit zpět. Kapitálové příjmy patří mezi návratné příjmy, které jsou k dispozici právě dočasně, a poté za určitou dobu tyto příjmy musí vrátit. (Hejduková, 2015)

Důležité pro daňové příjmy je rozpočtové určení daní, které určuje, jaké druhy a kolik procent těchto vybraných daní bude poskytnuto obcím (viz tabulka 3). Toto rozpočtové určení daní upravuje zejména zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní. Úprava se vztahuje na rozdělení výnosu daní: DPH, daně z příjmů, spotřební daně, daně z nemovitostí a silniční daně.

Tabulka 3: Rozpočtové určení daně u obcí k 1. 1. 2022

Daň	Procento daně
DPH	25,84 %
Daň z příjmů PO bez obcí	25,84 %
Daň z příjmů PO za obce	100 %
Daň z příjmů FO vybíraná srážkou dle zvl. sazby	25,84 %
Daň z příjmů FO ze samostatné výdělečné činnosti	25,84 %
Daň z příjmů FO ze závislé činnosti	25,84 % + 1,50 %
Daň z nemovitosti	100 %

Zdroj: Finanční správa

Výdaje územních rozpočtů jsou vynakládány na financování potřeb komunálního a regionálního veřejného sektoru (viz tabulka 4). Obce mají na starosti zabezpečovat veřejné služby a statky nejen z pohledu vlastních potřeb, ale také z v rámci přenesené pravomoci.

Výdaje územních rozpočtů lze členit z několika hledisek:

- Ekonomické hledisko: kapitálové a běžné,
- Rozpočtová skladba: druhové a funkční,
- Infrastruktura: ekonomické a sociální,
- Funkce veřejných financí: alokační, redistribuční a stabilizační,
- Rozpočtové plánování: plánované neplánované.

Specifickou položkou v rozpočtu u druhového členění příjmů a výdajů je oblast **financování**. U financování je důležité zjistit saldo obecního rozpočtu. Saldo rozpočtu se vypočítá jako rozdíl příjmů a výdajů, který by měl poté být vybalancován právě financováním. V situaci, kdy je rozpočet schodkový, obec musí hledat čím pokryjí daný schodek, v takovém případě je financování kladné. V opačné situaci, kdy je rozpočet přebytkový, protože územně samosprávné celky mohou volné peněžní prostředky půjčit jiným subjekty nebo je mohou využít na kapitálovém trhu, vložit do rezerv nebo mohu splatit závazky, v takovém případě je financování záporné.

Tabulka 4: Struktura příjmů a výdajů v obecním rozpočtu ČR

PŘÍJMY	VÝDAJE
Daňové příjmy: - svěřené daně - sdílené daně - místní poplatky⁶ - správní poplatky Nedaňové příjmy: - uživatelské poplatky za služby - příjmy z pronájmu majetku - příjmy od vlastních neziskových organizací - zisk z podnikání Přijaté transfery: - běžné dotace ze SR - běžné dotace ze státních fondů - od územních rozpočtů Kapitálové příjmy: - prodej majetku - kapitálové přijaté dotace z rozpočtové soustavy - příjmy z půjček - přebytek běžného rozpočtu - dary na investice	Běžné výdaje: - všeobecné veřejné služby - veřejný pořádek - vzdělání - péče o zdraví - bydlení - komunální služby - na podnikání - ostatní běžné výdaje - placené úroky - běžné dotace jiným rozpočtům Kapitálové výdaje: - na investice - kapitálové dotace jiným rozpočtům - na nákup obligací či akcií - poskytované středně dlouhé a dlouhodobé půjčky - splátky dříve přijatých půjček - krytí deficitu běžného rozpočtu

Zdroj: Provazníková (2015)

Na základě očekávaných příjmů a očekávaných výdajů obec sestavuje rozpočet na rozpočtové období buď jako:

- **vyrovnaný rozpočet** – očekávané příjmy se rovnají očekávaným výdajům,
- **přebytkový rozpočet** – očekávané příjmy jsou vyšší než očekávané výdaje,
- **schodkový rozpočet** – očekávané příjmy jsou nižší než očekávané výdaje.

⁶ Dle zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, patří mezi místní poplatky: poplatek ze psů, poplatek z pobytu, poplatek za užívání veřejného prostranství, poplatek ze vstupného, poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst, poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace a poplatek za komunální odpad.

2 CHARAKTERISTIKA PANDEMICKÉ SITUACE V ČR

Nemoc Covid-19 je infekční onemocnění, které je zapříčiněno koronavirem SARS-CoV-2. Projevuje se, např. únavou, horečkou, ztrátou čichu a chuti. První případ Covid-19 se objevil v Čínské lidové republice. Čínská lidová republika uvedla v prosinci 2019, že tento nový druh koronaviru SARS-CoV-2 se přenesl z netopýra na člověka, a to ve městě Wu-chan na tržišti.

2.1 COVID-19 V ČR

V lednu 2020, kdy se nemoc Covid-19 začala rozšiřovat po Čínské lidové republice, Česká republika přijala první preventivní opatření, a to zpřísnění kontroly cestujících na Letišti Václava Havla v Praze. Jinak se tato infekční nemoc nepovažovalo za nebezpečnou.

První případy infekční nemoci Covid-19 se v České republice potvrdily dne 1. března 2020. Tito lidé se nakazili v severní Itálii, jenž se stala prvním větším ohniskem koronaviru v Evropě. Poté se nákaza šířila po celé České republice tzv. komunitní nákazou.

Při výskytu respiračního onemocnění Covid-19 v České republice, čeští hygienici a epidemiologové doporučili dodržovat tzv. 3R:

- Roušky,
- Ruce (tzn. mytí rukou a použití dezinfekce),
- Rozestupy.

S výskytem Covid-19 po celé zemi bylo nutné vyhledat, kdo tento virus přenáší. Z epidemiologického hlediska, jak sledovat výskyt této či podobné nemoci, je nejpoužívanější především metoda testování. V dnešní době, ke zjištění, zda daná osoba je přenašečem viru Covid-19, se používají především tyto typy testů:

- PCR test,
- antigenní test,
- sérologický test.

2.1.1 OPATŘENÍ DOPADAJÍCÍ NA OBCE

Od jara roku 2020, kdy se Česká republika potýkala s několika vlnami nemoci Covid-19, vydávala Vláda ČR opatření nebo nařízení. Je nutné uvést, že daná opatření a nařízení se vyvíjela podle epidemiologické situace u nás, takže během pandemie⁷ se různě měnila.

Mezi základní opatření, které se prolínaly všemi oblastmi, jež musely být omezeny, byly především nošení roušek či respirátorů ve vnitřních prostorech a omezení shromažďování lidí, jak ve vnitřních prostorech, tak i venku. S postupem času se mezi tyto základní opatření přiřadilo i prokazování o tom, zda daná osoba byla nakažena covidem-19, pomocí antigenního či PCR testu, očkováním proti Covid-19 nebo potvrzení o prodělání této nemoci.

Při začátku pandemie byly téměř všechny instituce, provozovny a podniky uzavřeny z důvodu ohrožení nákazy nemoci Covid-19. Zůstaly otevřeny pouze ty instituce, které byly důležité pro základní chod života. Také byly omezeny všechny aktivity, které mohly ohrozit lidi, tím že se nakazí covidem-19. Bylo dovoleno pouze chodit do zaměstnání, na nákup či na zdravotní procházku do přírody. Jak bylo již uváděno v úvodu této podkapitoly, Česká republika byla zasažena několika vlnami nemoci Covid-19, tak omezení byla různě měněna dle situace⁸.

Mezi hlavní oblasti, které během koronaviru opatření zasáhly:

- kultura,
- obchody/služby/podnikatelská činnost,
- pohyb venku,
- spolková činnost,
- školství,
- úřady a instituce,
- volný čas,
- zdravotnická a sociální zařízení,
- životní události.

Kultura – jedná se o jednu z nejvíce zasažených oblastí, kterou vládní opatření omezovala. Opatření se týkalo především v omezení provozu divadel, festivalů, galerií, muzeí, kin, koncertů a společenských akcí.

---

⁷ **Pandemii** lze popsat jako situaci výskytu onemocnění, které je rozšířeno na velkém území (nejčastěji kontinenty) za určité časové období.

⁸ viz web Ministerstva zdravotnictví ČR a web Vlády ČR

Obchody/služby/podnikatelská činnost – zde byly uzavřeny či omezeny autoškoly, fotografové, hudební, taneční a herní kluby, diskotéky, herny a kasina, maloobchody, velkoobchody, obchodní centra, opravny a servisy, restaurace, bary, kavárny, služby, trhy a tržnice, ubytování, veletrhy a hospodářské výstav a zemědělství.

Pohyb venku – ze začátku pandemie byl zakázán volný pohyb osob venku, mohlo se chodit pouze do zaměstnání, nezbytně za rodinou nebo osobami blízkými, do zdravotních zařízení a zařízení sociálních služeb. Bylo zakázáno vycházení ven v čase 22:00 – 6:00 z důvodu šíření onemocnění Covid-19.

Spolková činnost – díky opatřením byly ovlivněny především členské schůze, dětské spolky, dobrovolní hasiči, chovatelé, přednášková činnost, šachisté a včelaři.

Školství – v této oblasti byly omezeny jesle, mateřské školy, první a druhý stupeň základních škol, družiny, školní stravování, školská poradenská zařízení, školy v přírodě a školní výlety, jazykové školy, speciální školy, knihovny atd. S uzavřením těchto zařízení nastal problém, jak zajistit průběh vyučování a hodnocení, toto vše bylo zajištěno distanční výukou. V dalším průběhu pandemie se různě měnily opatření, došlo tedy k otevření těchto zařízení, avšak s tímto přibyla nutnost povinného testování zaměstnanců a žáků ve školách.

Úřady a instituce – opatření proti Covid-19 také ovlivnily azylová řízení, daňové poradce, notáře, advokáty, exekutory, soudy, STK, výměna dokladů atd. Významným ovlivněním byl provoz úřadů, kdy bylo nutno omezit kontakt veřejné správy s lidmi, a proto se upřednostňoval dálkový přístup kontaktu, bylo také upraveno či doporučeno pozměnit úřední hodiny.

Volný čas – kvůli Covid-19 byly uzavřeny či omezeny volnočasové aktivity. Mezi tyto aktivity, které byly omezeny, se řadí aquaparky, sauny, fotbal, návštěva hradů a zámků, nakupování, posilovny, sportovní centra, večírky, sportovní události, tanec, taneční, kempování, zoologické a botanické zahrady, zimní sporty.

Zdravotnická a sociální zařízení – v této oblasti byly uzavřeny a poté omezeny především lázně, návštěvy nemocnic a sociálních zařízení, neakutní péče a poskytování sociálních služeb.

Životní události – zde byly zejména ovlivněny opatřeními nákupy nemovitostí a stěhování, pohřby, svatby, uzavření registrovaného partnerství atd.

2.1.2 SOCIÁLNÍ SITUACE A KOMPENZACE

Doba koronavirových opatření může samozřejmě ovlivnit sociální situace každého člověka, a proto je možné následně čerpat kompenzace. Nejtypičtějším situacemi jsou:

- hmotná nouze (vážná mimořádná událost, potřeba uhradit nezbytné výdaje, vzdělání či zájmová činnost nezaopatřeného dítěte a hrozící sociální vyloučení),
- krizové ošetřovné,
- mimořádná okamžitá pomoc MOP Covid-19,
- nájemné – příspěvky,
- ošetřovné pro OSVČ,
- podpora rodin s dětmi,
- podpora zaměstnanosti – viz Antivirus,
- potíže se splácením úvěrů a hypoték,
- právní pomoc,
- úmrtí blízkého na Covid-19,
- ztráta zaměstnání.

V reakci na pandemii způsobenou covidem-19 existují různá podpůrná opatření zaměřená na firmy, podnikatele a soukromé osoby. Mezi podpůrná opatření v podobě kompenzací a dotací patří, např.⁹:

- Kompenzační bonus pro OSVČ, DPP, DPC a společníky malých s. r. o.,
- Daňové úlevy:
  - Daň z příjmů FO a PO,
  - DPH,
  - Daň z nemovitých věcí,
  - Silniční daň,
- Covid – Adventní trhy,
- Covid 2022 – Sektorová podpora,
- Covid Školy v přírodě,
- Odložení EET,
- Záruka Covid Sport.

---

⁹ viz webové stránky různých ministerstev ČR

Covid – Adventní trhy – tato kompenzace byla poskytována organizátorům adventních trhů a trhovců, které byly zrušeny před Vánoce 2021. Podpora organizátorů byla poskytnuta na základě doložených a prokazatelně uhrazených marně vynaložených nákladů na zrušené adventní trhy, a to ve výši 80 % těchto nákladů. U trhovců byla podpora v případě prvního stánku – 5 tis. Kč/den, druhého stánků 8 tis. Kč/den a tři a více stánků 11 tis. Kč/den.

Covid 2022 – Sektorová podpora – kompenzace je určena fyzickým či právnickým osobám zřízené dle zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů, kterým na jejich podnikatelskou činnost negativně dopadla opatření proti šíření nemoci z konce roku 2021. Žádat o tuto kompenzaci mohl podnikatelský subjekt, který:

- poskytoval stravovací služby, krátkodobé a rekreační ubytovací služby, služby prádelen, cestovní agenturu a kanceláře,
- podnikatel jehož činností bylo pořádání, organizace a realizace kulturních, sportovních, veletržních, konferenčních a dalších akcí včetně navazujících technických služeb.

Covid Školy v přírodě – tato dotace je poskytována k podpoře ubytovacích zařízení, která zajišťují školy v přírodě.

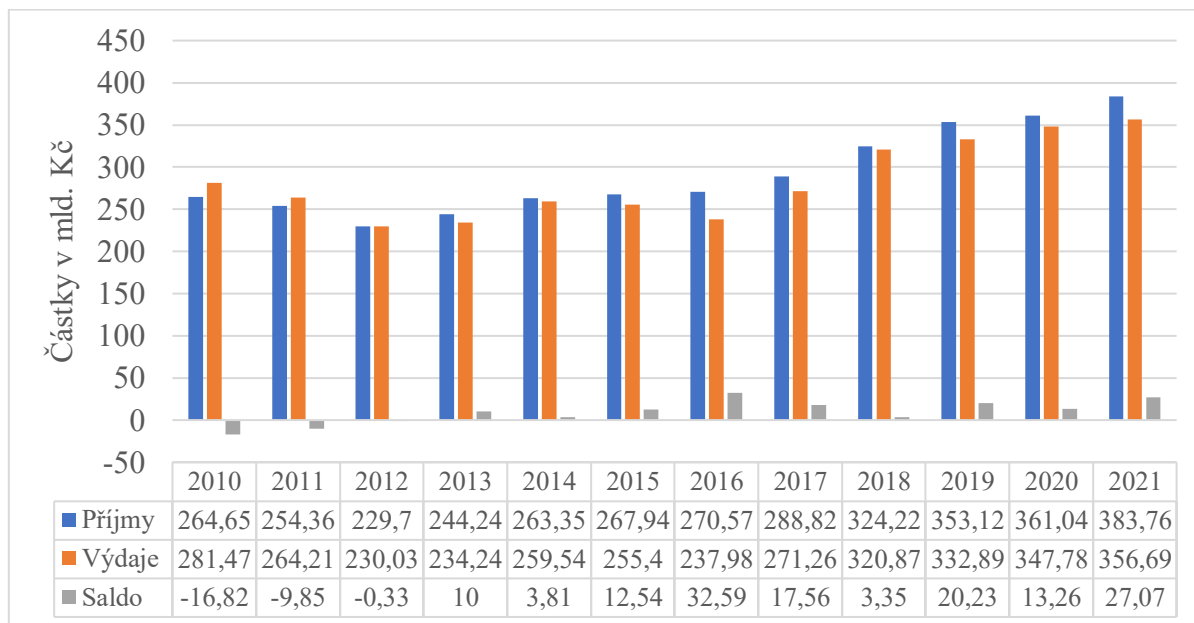
Odložení EET – zde se týká odložení elektrické evidence tržeb všech čtyřech vln, tedy podnikatelské činnosti v 1. a 2. vlně, kteří už povinně evidovali své tržby, tak i 3. a 4. vlny, které stále čekají na svůj začátek. Během tohoto odložení EET nehrozí podnikatelům a dalším subjektům žádné pokuty za neevidování tržeb.

Záruka Covid Sport – snaha této kompenzace je pomoci malým a středním podnikatelům působící v oblasti sportu, aby překonaly finančně krizovou situaci. Kompenzace je poskytována provozovatelům v oblastech:

- Osobní dopravy lanovkou nebo vlekem,
- Sportovního a rekreačního vzdělávání,
- Provozování sportovních zařízení
- Činnostech sportovních klubů,
- Činnostech fitcenter,
- Ostatních sportovních záležitostí a
- Ostatních zábavních a rekreačních činnostech.

2.2 DOPADY KRIZE NA HOSPODAŘENÍ OBCÍ V LETECH 2020 A 2021

Mezi lety 2010 až 2012 lze vidět z obrázku 2, že příjmy obcí byly menší než výdaje. Velkou skupinou, která se podílí na zvyšování příjmů jsou daňové příjmy a nedaňové příjmy. V oblasti výdajů tvoří velkou skupinu běžné výdaje. V letech 2020 a 2021 byly však příjmy a výdaje ovlivněny koronavirovou krizí.

Obrázek 2: Vývoj příjmů, výdajů a salda obcí za roky 2010-2021

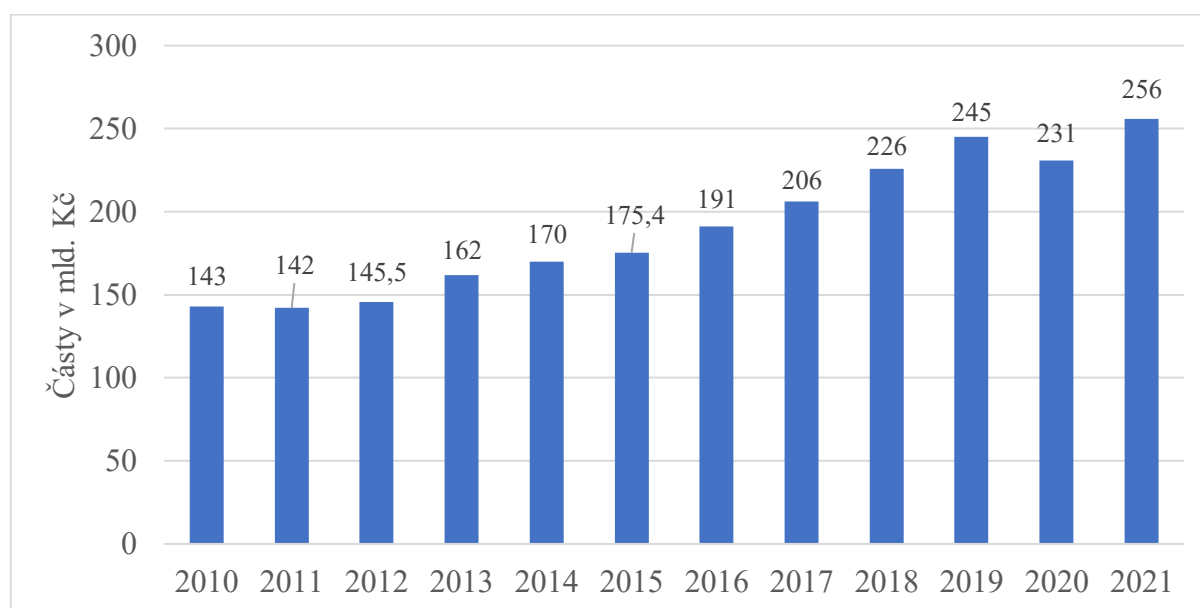
Zdroj: Monitor – Ministerstvo financí ČR

Ministerstvo financí ČR srovnalo **daňové příjmy** obcí za roky 2010 až 2021 (viz obrázek 3). Od roku 2013 lze vidět zvyšování daňových výnosů u obcí. V roce 2020 s příchodem vládních opatření z důvodu koronaviru byl určitý propad daňových příjmů. Oproti roku 2019 byl pokles přibližně 14 mld. Kč, proto byly poskytnuty kompenzace jako neinvestiční transfer za ztrátu daňových příjmů ve výši 13,4 mld. Kč. U těchto příjmů došlo k poklesu především: u daní z příjmů fyzických osob placené plátcí, daní z příjmů fyzických osob placená poplatníky, daní z příjmů právnických osob, daní z příjmů právnických osob za obce a DPH. Výjimkou je daň z příjmů fyzických osob vybíranou srážkou a daň z nemovitých věcí, kdy se v daném roce jejich výnosy zvýšily.

Dalšími daňovými příjmy jsou daně a poplatky z vybraných činností a služeb. Tyto příjmy v roce 2020 dosáhly 16,3 mld. Kč, což je oproti roku 2019 pokles o 1 mld. Kč. Mezi tyto příjmy,

kteřé v roce 2020 poklesly kvůli Covid-19, patřily: místní poplatky z vybraných činností a služeb, ostatní odvody z vybraných činností a služeb a správní poplatky. Naproti tomu se zvětšily poplatky a odvody v oblasti životního prostředí.

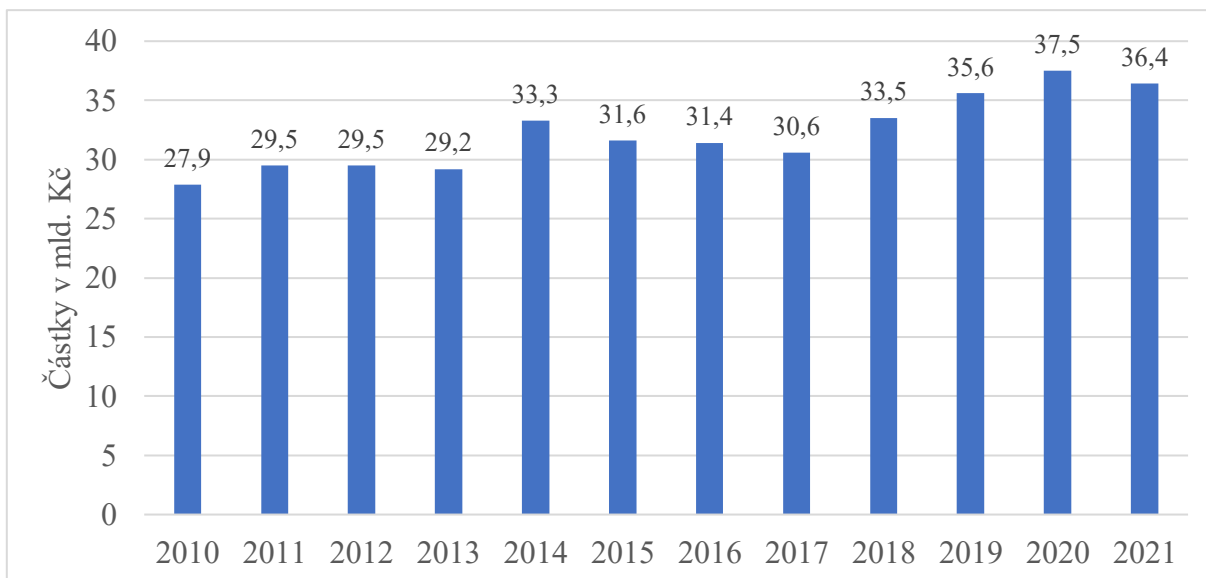
V roce 2021 vzrostly tyto příjmy o přibližně o 25 mld. Kč. K tomuto navýšení přispělo především navýšení podílu obcí na celostátním hrubém výnosu daní z 23,58 % na 25,84 %. Především celkově vzrostly daně z příjmů právnických osob a daně z přidané hodnoty. V rámci přetrvávajících opatření proti Covid-19 byl vyplacen obcím kompenzační bonus ve výši 3,2 mld. Kč

Obrázek 3: Daňové příjmy obcí 2010-2021

Zdroj: Ministerstvo financí ČR

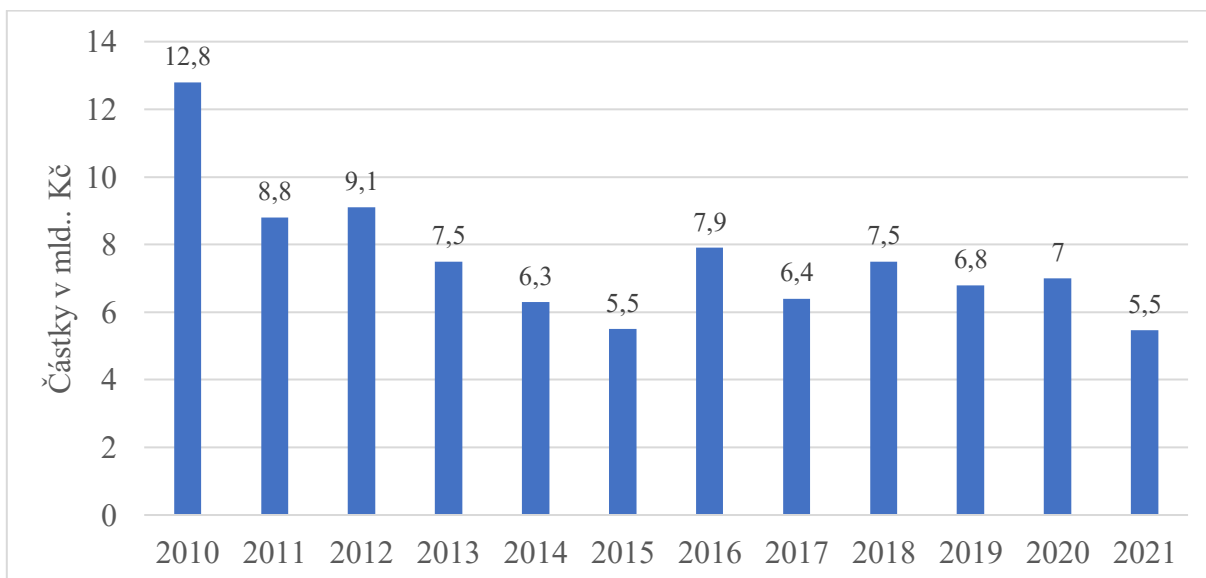
Nedaňové příjmy za rok 2020 byly dosaženy ve výši 37,5 mld. Kč, oproti předešlým rokům lze vidět nárůst těchto příjmů (viz obrázek 4). Objemově nejvýznamnějšími příjmy v této oblasti jsou příjmy z pronájmu majetku, které v roce 2020 dosáhly 12,9 mld. Kč. K nárůstu těchto příjmů došlo i přes promíjení a snižování nájemného v souvislosti s koronakrizí. Druhou objemově velkou skupinou příjmů jsou příjmy z vlastní činnosti, tyto příjmy činily 10,2 mld. Kč. Nejvyššími nárůsty u obcí byly vykazovány příjmy z podílu na zisku a dividend a příjmů z úroků, oproti roku 2019, kdy ještě neplatily koronavirová opatření. Tyto příjmy tak vzrostly o 0,5 mld. Kč. Také se navýšily oproti roku 2019 příjmy z odvodů příspěvkových organizací o 0,1 mld. Kč.

Obrázek 4: Nedaňové příjmy obcí 2010-2021

Zdroj: Ministerstvo financí ČR

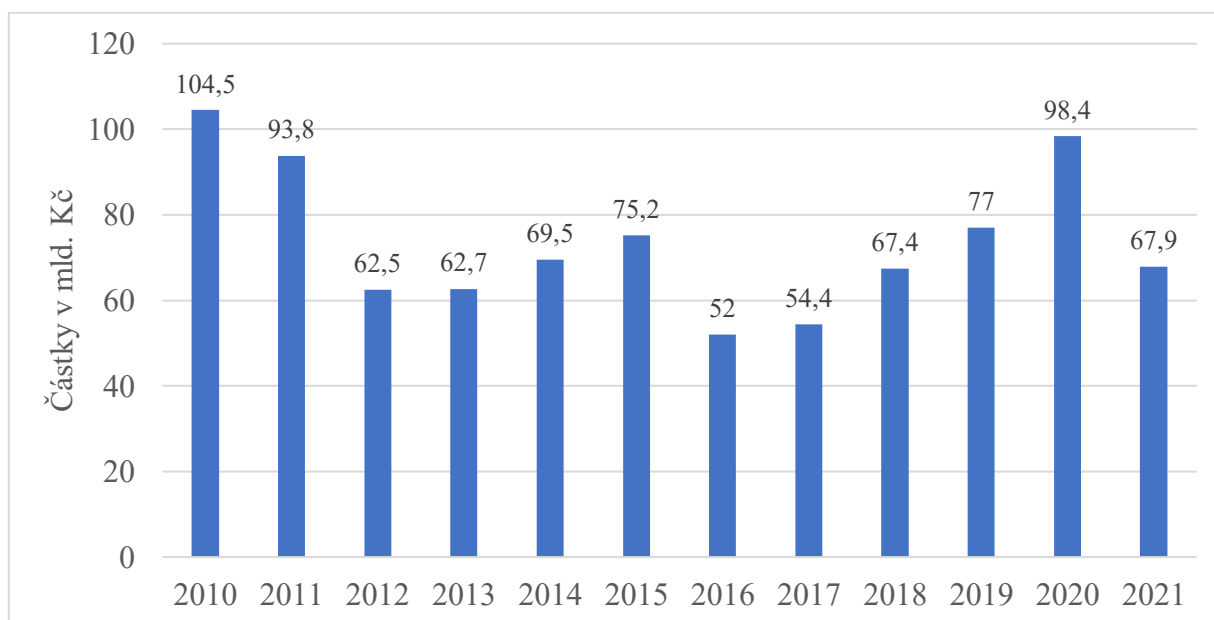
V období koronakrize v roce 2020 dosáhly **kapitálové příjmy** 7 mld. Kč, oproti roku 2019 se tyto příjmy zvýšily o 0,2 mld. Kč. Došlo ke zvýšení příjmů z prodeje pozemků o 0,4 mld. Kč a příjmů z prodeje nemovitostí o 0,1 mld. Kč. Na druhou stranu poklesly příjmy z prodeje akcií o 0,3 mld. Kč. Jak jde ale vidět na obrázku, tak během pár let se kapitálové příjmy v zásadě moc nezměnily (viz obrázek 5).

Obrázek 5: Kapitálové příjmy obcí 2010-2021

Zdroj: Ministerstvo financí ČR

Významným příjmem obecního rozpočtu jsou **transfery**, které jsou poskytnuty ze státního rozpočtu, ze státních fondů a z rozpočtů krajů. Od roku 2010 klesají transfery, ale od roku 2017 jde pozorovat nárůst těchto příjmů (viz obrázek 6). Velkou část transferů obce přijímají z rozpočtů jednotlivých kapitol státního rozpočtu (např. Ministerstvo financí ČR a Ministerstvo dopravy ČR) a z rozpočtů státních fondů (např. Státní fond kultury a Státní fond životního prostředí). Na transfery lze pohlížet, zda byly poskytnuty jako neinvestiční či investiční transfery. Jak jsem již uváděl u daňových příjmů, tak mezi zásadní neinvestiční transfer v roce 2020, který byl poskytnut ze státního rozpočtu z kapitoly Všeobecná pokladní správa, byl jednorázový příspěvek obcím na kompenzaci propadu daňových příjmů, tento příspěvek byl ve výši 13,4 mld. Kč.

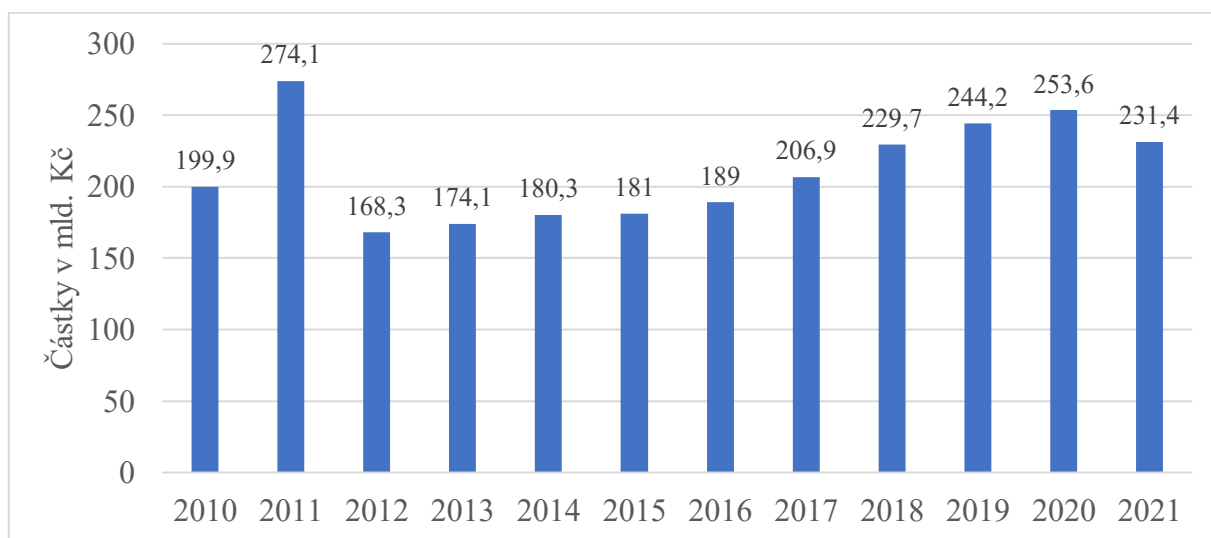
Obrázek 6: Přijaté transfery obcí 2010-2021

Zdroj: Ministerstvo financí ČR

Běžnými výdaji se zajišťuje především provoz obce a organizací, jež zřídila. Výše těchto výdajů v roce 2020 byla 253,6 mld. Kč. Výdaje v letech 2010 a 2011 byly 200 mld. Kč a více. V roce 2012 lze pozorovat pokles těchto finančních prostředků a od tohoto roku jde vidět, že se běžné výdaje neustále zvyšují (viz obrázek 7). Růst běžných výdajů bylo především v oblastech platů, ostatních plateb za provedenou práci a související platby (platy zaměstnanců v pracovním poměru a odměny členů zastupitelstev obcí, sociální a zdravotní pojištění), nákup materiálu (ochranné pomůcky, drobný hmotný majetek, knihy, tisk atd.), nákup vody, paliv a energií, nákup služeb (služby pošt, nájemné, telekomunikace a radiokomunikace, služby peněžních ústavů atd.), výdaje na dopravní obslužnost a neinvestiční transfery (transfery podnikatelským

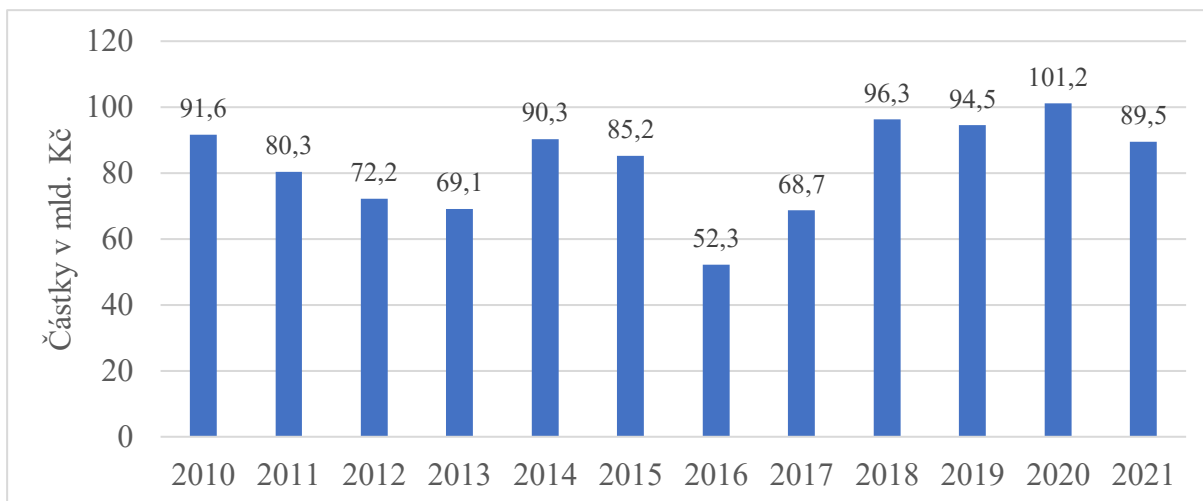
subjektům a neziskovým a příspěvkovým organizacím). Ministerstvo financí ČR uvádí, že růst těchto celkových běžných výdajů souvisel v roce 2020 s epidemiologickou situací minimálně. Výdaje, které s touto epidemií souvisely, byly především s nákupem ochranných pomůcek, léků a zdravotnického materiálu. Na druhou stranu klesají výdaje na úroky a ostatní nákupy, do kterých lze zahrnout např. výdaje na opravy a udržování, cestovné, pohoštění, účastnické poplatky na konferencích atd.

Obrázek 7: Běžné výdaje obcí 2010-2021

Zdroj: Ministerstvo financí ČR

V roce 2020 se **kapitálové výdaje** obcí pohybovaly ve výši 101,2 mld. Kč, ve srovnání s rokem 2019 zde byl určitý růst o 6,7 mld. Kč (viz obrázek 8). Mezi oblasti, do kterých obce vynaložily své výdaje lze řadit: nákupy a související výdaje (výdaje na pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku a za nákup pozemků), nákup akcií a majetkových podílů a investiční transfery (transfery podnikatelským subjektům, neziskovým a příspěvkovým organizacím).

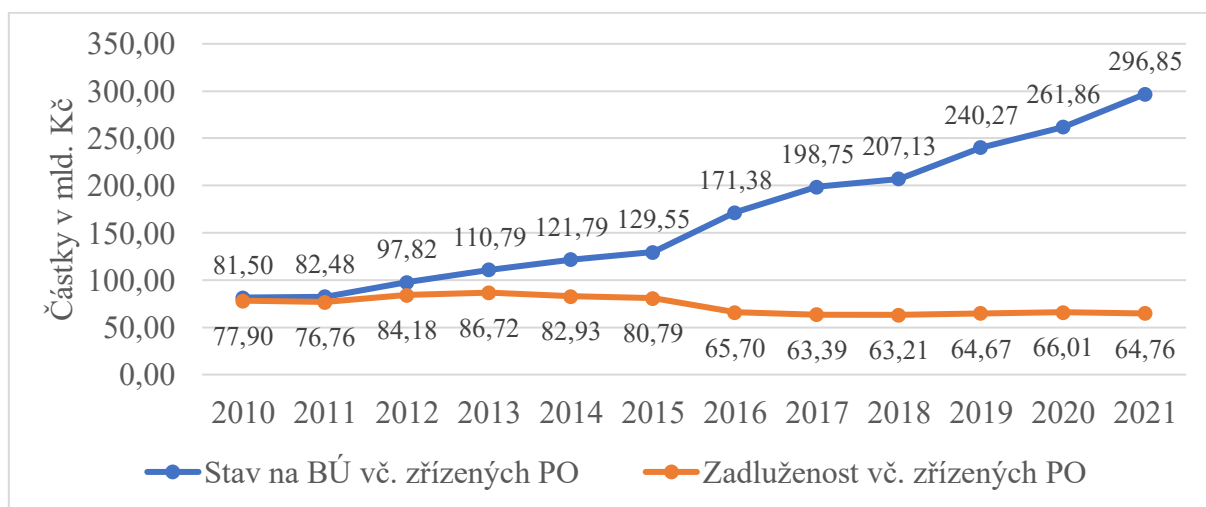

Obrázek 8: Kapitálové výdaje obcí 2010-2021

Zdroj: Ministerstvo financí ČR

Ministerstvo financí ČR uvádí, že v období 2010–2015 dosahoval dluh obcí okolo 80 mld. Kč. V dalších letech došlo k poklesu celkového dluhu obcí na 65,70 mld. Kč. V roce 2020 v období koronakrize dosahoval dluh obcí 66 mld. Kč, oproti předchozímu roku, kdy zde nebyla koronavirová krize, vzrostl tento dluh o více než 1 mld. Kč (viz obrázek 9).

Ministerstvo financí ČR radilo obcím, že v roce 2021 by se měly v důsledku pokračování dané krize snažit o maximalizaci svých příjmů a to např. úprava koeficient daně z nemovitých věcí, úpravou místních poplatků, revize nájemních smluv, jízdného v MHD nebo provozních transferů zřizovacím organizacím. Ale jak lze vidět z obrázku 9, tak v roce 2021 zadluženost obcí mírně klesla oproti roku 2020.

Obrázek 9: Vývoj celkového dluhu a stavu na účtech obcí

Zdroj: Monitor – Ministerstvo financí ČR

3 APLIKACE VYBRANÝCH METOD PRO POSOUZENÍ DOPADŮ PANDEMIE COVID-19

3.1 ŘÍZENÝ ROZHOVOR

V rámci získání potřebných dat k analýze dopadu koronakrize na hospodaření obce byla provedena metoda dotazování. Základní princip metody dotazování je pokládání otázek, buď ve formě rozhovoru (mluvené) či dotazníku (psané).

V této práci je použita mluvená forma dotazování neboli rozhovor. Dle Reichla (2009) lze rozhovor popsat jako specifickou sociální situaci, navozenou uměle, především na základě dané aktivity tazatele. Dále lze rozhovor definovat jako získávání kvalitativních či kvantitativních dat¹⁰. Při sběru dat v této práci je využita kvalitativní metoda rozhovoru. U kvalitativního získávání dat lze se setkat s několika podobami rozhovoru:

- volný rozhovor,
- narativní rozhovor,
- částečně řízený rozhovor,
- řízený rozhovor.

K získání potřebných dat k analýze dopadů koronavirové krize na hospodaření dané obce byl využit řízený rozhovor. Ten je definován jako rozhovor s připravenými otázkami, jenž je potřeba položit v daném pořadí. V tomto rozhovoru jsou formulovány otevřené otázky, na které mají jednotliví respondenti odpovědět.

Na základě řízeného rozhovoru byly paní starostce Petře Harazímové, MBA položeny předem připravené otázky, týkající se dopadu pandemie SARS-CoV-2 na hospodaření obce (viz příloha). Cílem řízeného rozhovoru s paní starostkou bylo získat potřebná data k analýze.

---

¹⁰ **Kvantitativní výzkum** je časově nenáročný, provádí se dedukce z výsledků a statistické zpracování dat. **Kvalitativní výzkum** je časově náročný, provádí se indukce z výsledků a statistické nezpracování dat.

3.2 TRENDOVÁ ANALÝZA

Vedle řízeného rozhovoru provedeného s paní starostkou obce Loučné nad Desnou, je v práci pro posouzení dopadů pandemie použita metoda analýzy časových řad. Časovou řadu lze charakterizovat jako posloupnost naměřených či vypočítaných hodnot dané proměnné v různých časových okamžicích.

Časová řada má čtyři složky, v této bakalářské práci je využito především složky trendu, která zkoumá vývoj jevu, jenž je prozkoumáván, v delším časovém období. Trend může mít rostoucí či klesající tendenci nebo může existovat časová řada bez trendu. Při analýze trendové složky je důležité, s jakou funkcí se pracovalo.

V analýze dopadů pandemie na hospodaření obce je využita jedna z trendových funkcí, a to konkrétně lineární trendová funkce ve tvaru $y=a+b*x$. V rámci využití této funkce u poplatku z pobytu se pracuje s lety před pandemií (2010-2019). Pomocí těchto let se predikuje, jaký bude mít průběh v dalších dvou letech. Poté se porovná predikce se skutečností roků 2020 a 2021, kdy v těchto letech se daný poplatek odchýlil z důvodu pandemie Covid-19.

Taktéž jako lineární trendová funkce, je zde použit index determinace na analýzu poplatku z pobytu. Index determinace (R^2) udává, jaký podíl variability neboli rozptýlenosti závisle proměnné model vysvětluje. Daný koeficient může nabývat hodnoty od 0 do 1. Čím vyšší je tento index, tím více nezávisle proměnné determinují hodnotu proměnné závislé. Tento index byl využit taktéž jako trendová funkce v analýze poplatku z pobytu obce

4 OBEC LOUČNÁ NAD DESNOU A JEJÍ HOSPODAŘENÍ

4.1 OBEC LOUČNÁ NAD DESNOU

Loučná nad Desnou je obcí, která se nachází v severní části okresu Šumperk v Olomouckém kraji. Obec se rozkládá v pohoří Hrubého Jeseníku, jenž navštěvují turisté nejen v létě, ale i v zimě. Mezi oblíbená turistická místa patří: Červenohorské sedlo, Praděd, přečerpávací vodní elektrárna Dlouhé Stráně, Vřesová studánka a mnoho dalších zajímavých míst. Obcí protéká řeka Desná, která vtéká do řeky Moravy.

V roce 1997 vzniklo sdružení „Svazek obcí údolí Desné“ a to na reakci místních povodní, které způsobila řeka Desná. Do tohoto svazku patří vesnice: Loučná nad Desnou, Velké Losiny, Rapotín, Vikýřovice, Petrov nad Desnou, Rejchartice, Sobotín, Vernířovice a Hraběšice. Důvodem vzniku tohoto sdružení byla spolupráce obcí po povodních, a to především oprava a zprovoznění železniční dopravy ze Šumperka do Koutů nad Desnou a z Petrova nad Desnou do Sobotína. Od roku 2015 je železniční trať ze Šumperka do Koutů nad Desnou elektrifikována a díky tomu se zlepšila dostupnost z celého Olomouckého kraje. Tato trať nabízí přímé spojení Nezamyslice-Prostějov-Olomouc-Šumperk-Kouty nad Desnou.

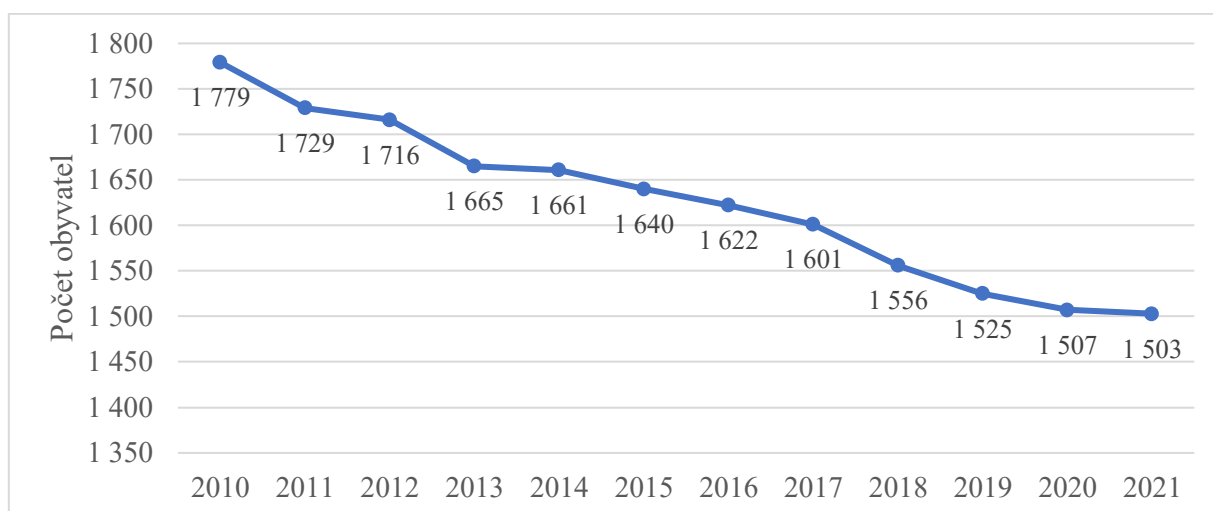
Včetně železniční dopravy je pro obec také důležitá silniční doprava. Prochází zde hlavní silnice I/44, která spojuje města Šumperk a Jeseník. Problémem byly rekonstrukce silnice I/44 přes Červenohorské sedlo, které ochromily silniční dopravu v letech 2006-2008 a 2014-2017, tudíž všechny osobní auta, nákladní auta a autobusy musely Červenohorské sedlo objíždět přes Ramzovské sedlo či Videlské sedlo. Pro řidiče to znamenalo další kilometry navíc a s tím byly spojené i náklady na benzín. Pro Loučnou to znamenalo částečný úbytek turistů a pro občany obce špatnou dostupnost, kvůli autobusům, které nejezdili ze Šumperka do Jeseníku.

V současnosti zde působí jedna příspěvková organizace zřízena obcí „Základní škola a Mateřská škola Loučná nad Desnou, příspěvková organizace“, která vznikla 1. 1. 2013. Další organizací, která zde působí, se nazývá Kociánov, s. r. o., jejímž oborem podnikání je úprava a rozvod vody, shromažďování, úklidové činnosti a ubytování. Nově obec Loučná nad Desnou od 1. 1. 2020 provozuje Poštu Partner, Informační centrum, Penzion pro seniory a kavárnu Tančírna.

Loučná nad Desnou je součástí několika právnických osob:

- Svazek obcí údolí Desné,
- MAS Šumperský venkov, z. s.,
- Vodohospodářská zařízení Šumperk, a. s.,
- Sdružení místních samospráv České republiky,
- Svaz měst a obcí České republiky.

K 31. 12. 2021 zde žilo 1 503 obyvatel (viz obrázek 10), jak jde vidět každým rokem se počet obyvatel snižuje, důvodem je úmrtnost a migrace kvůli lepším pracovním podmínkám a studiu. Ve výsledku toto snižování obyvatel může mít vliv i na ekonomiku obce, kdy se v rámci rozpočtového určení daní vychází z počtu obyvatel.

Obrázek 10: Vývoj obyvatel jednotlivých let k 31. 12.

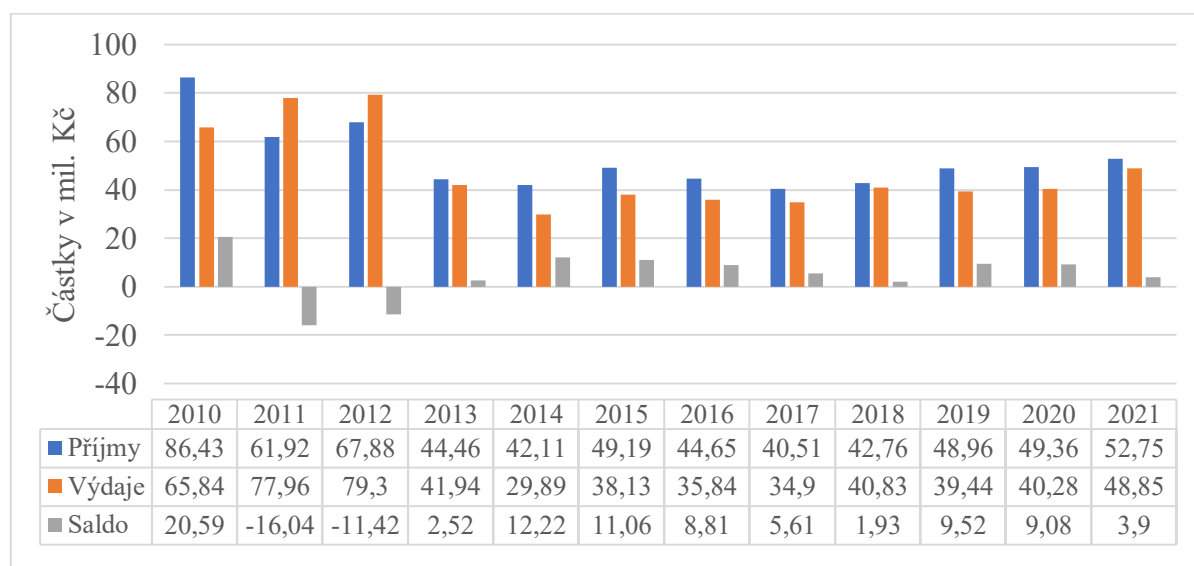
Zdroj: Český statistický úřad

Loučná nad Desnou je obcí se základním rozsahem přenesené působnosti, tudíž se řadí mezi obce I. typu. Dále se dělí na 6 částí, jejíž názvy jsou: Filipová, Loučná nad Desnou, Kociánov, Rejhotice, Přemyslov a Kouty nad Desnou.

V čele obecního úřadu stojí starostka obce a v jejím zastoupení jeden místostarosta. Rada obce není zřízena a v rámci zastupitelstva je zde 11 zastupitelů. Na obecním úřadě jsou také zřízeny povinně finanční a kontrolní výbory.

4.2 HOSPODAŘENÍ OBCE LOUČNÁ NAD DESNOU

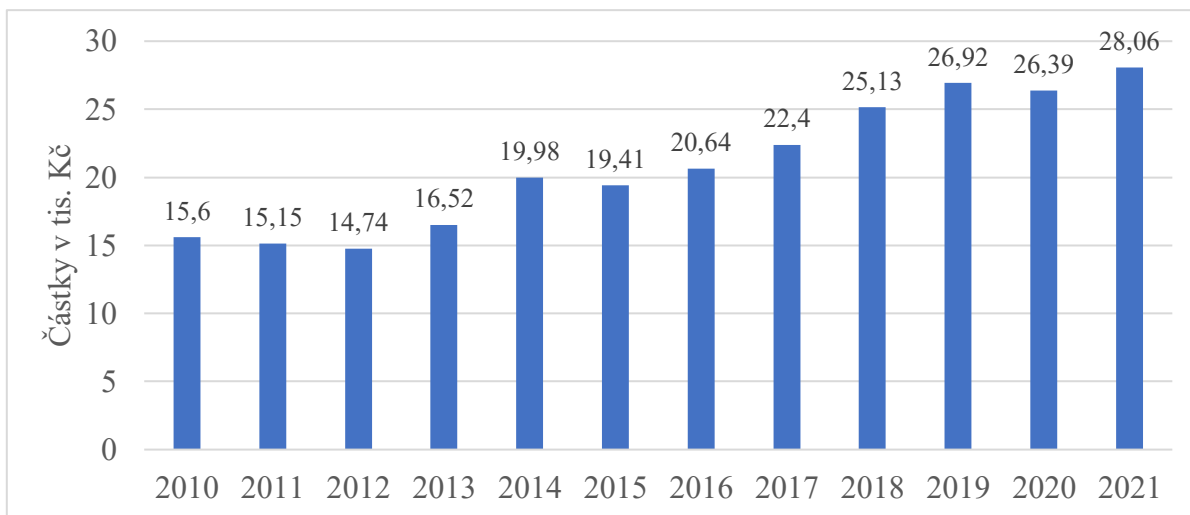
Loučná nad Desnou jako každá obec v ČR využívá rozpočet a účetní výkazy, kde sleduje své hospodaření. V případě rozpočtu má obec různé **příjmy a výdaje**. Lze vidět, že příjmy v Loučné nad Desnou od roku 2010 do roku 2017 klesají, a to o více než 30 mil. Kč. Od roku 2018 příjmy mírně rostou. Výdaje obce roku 2011 a roku 2012 přesahovaly příjmy, a to o více než 10 mil. Kč především z důvodu investičních výdajů. V dalších letech jsou již výdaje vždy menší než příjmy. Od roku 2013 se výdaje pohybují okolo 40 mil. Kč (viz obrázek 11).

Obrázek 11: Příjmy, výdaje a saldo 2010-2021

Zdroj: Monitor – Ministerstvo financí ČR

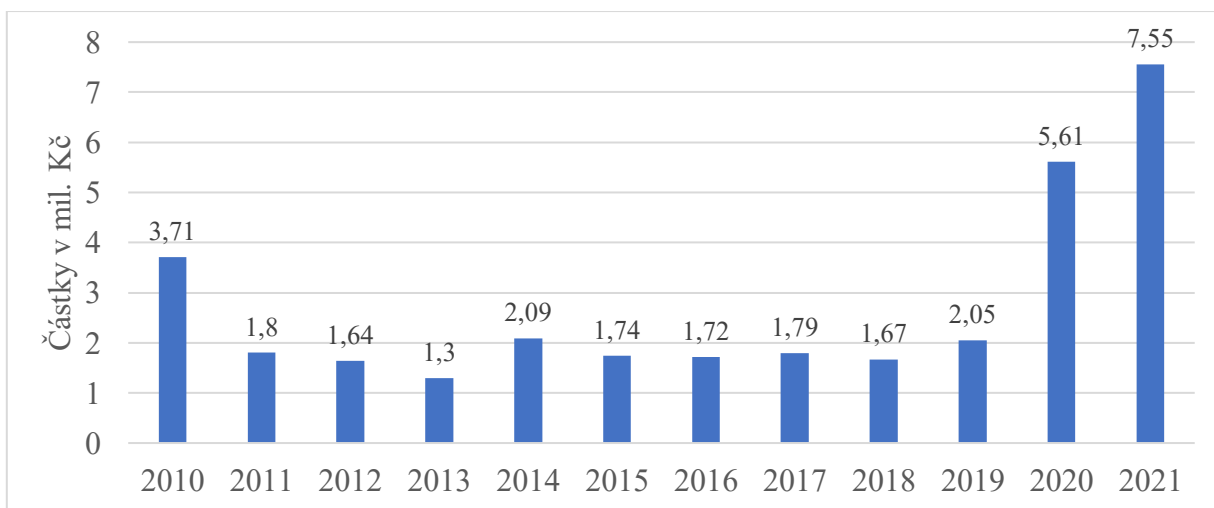
Největším příjmem obce Loučná nad Desnou jsou **daňové příjmy na osobu**. Lze vidět (viz obrázek 12), že do roku 2012 měly tyto příjmy klesající trend, ale od roku 2013 začaly růst až do roku 2019, kdy dosáhly výše 26,92 tis. Kč na osobu. V roce 2020 opět klesly z důvodu přijatých opatření proti šíření nemoci Covid-19 na 26,39 tis. Kč. Na základě schváleného rozpočtu obce v roce 2019 na rok 2020 se předpokládalo s daňovými příjmy ve výši 28,41 tis. Kč, takže oproti navrhované částce v rozpočtu klesly přibližně o 2 tis. Kč na osobu. Určitý pokles u daňových příjmů Loučné nad Desnou může být zapříčiněn také daní z přidané hodnoty. Pokles se nejvíce projevil v položkách sdílených daní a místních poplatků. V roce 2021 se tyto příjmy oproti roku 2020 zvýšily, a to z důvodu rozvolnění opatření a různých kompenzací od ministerstev.

Obrázek 12: Daňové příjmy na obyvatele 2010-2021

Zdroj: vlastní zpracování dle Monitoru

Nedaňové příjmy se v Loučné nad Desnou od roku 2011 do roku 2019 pohybovaly mezi 1 až 2 mil. Kč, v roce 2020 se tyto příjmy zvýšily přibližně na 5,61 mil. Kč, znamená to, že oproti roku 2019 je toto zvýšení o téměř 3,6 mil. Kč. Nejvyšší položkou v roce 2020, která se oproti roku 2019 zvýšila, jsou příjmy z poskytování služeb a výrobků. Příjmy dosahovaly v předešlém roce 654 tis. Kč a v roce 2020 vzrostly o téměř o 1,75 mil. Kč. Druhou největší změnou v roce 2020 byly příjmy z pronájmu ostatních nemovitých věcí a jejich částí, které vzrostly o 900 tis. Kč (viz obrázek 13).

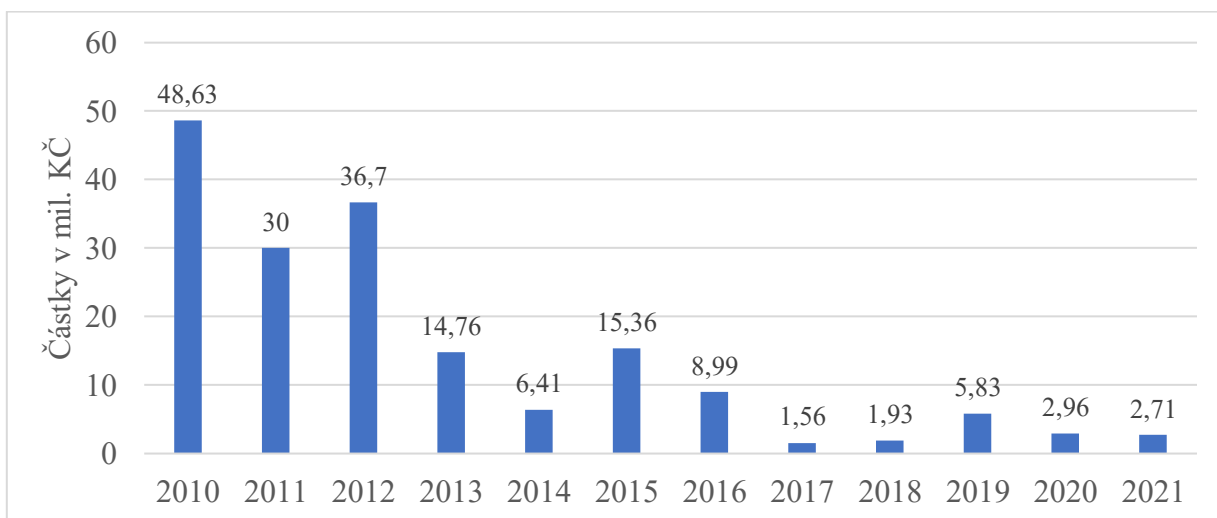

Obrázek 13: Nedaňové příjmy 2010-2021

Zdroj: Monitor – Ministerstvo financí ČR

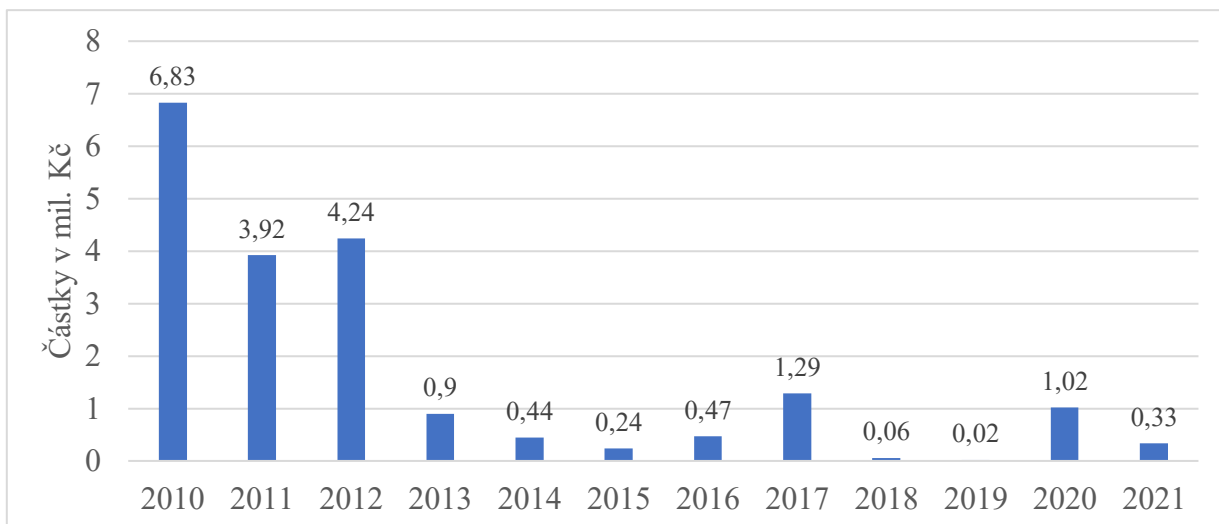
V letech 2010 až 2012 Loučná nad Desnou přijímala nejvíce **transferů** (viz obrázek 14), a to především investiční transfery od regionálních rad a z veřejných rozpočtů úřední úrovně. Např. jeden z důvodů, proč byly přijaty transfery v těchto letech tak vysoké, bylo rozšíření sportovního areálu Kociánov. Poté začaly u této obce přijaté transfery klesat. Významný přijatý transfer byl v roce 2020 od státu ve výši 1,91 mil. Kč v důsledku ztráty daňových příjmů.

Obrázek 14: Přijaté transfery 2010-2021

Zdroj: Monitor – Ministerstvo financí ČR

Obec Loučná nad Desnou v letech 2010 a 2011 měla zřetelně vyšší příjmy z důvodů prodeje pozemků a ostatních nemovitostí a jejich částí. Kromě těchto let jsou **kapitálové příjmy** velmi malé. V roce 2017 lze vidět (viz obrázek 15) zvýšení těchto příjmů z důvodů přijetí daru na pořízení dlouhodobého majetku ve výši 1,05 mil. Kč. V roce 2020 měla příjmy z prodeje pozemků o něco vyšší než v předešlých letech, a to ve výši 1,02 mil. Kč.

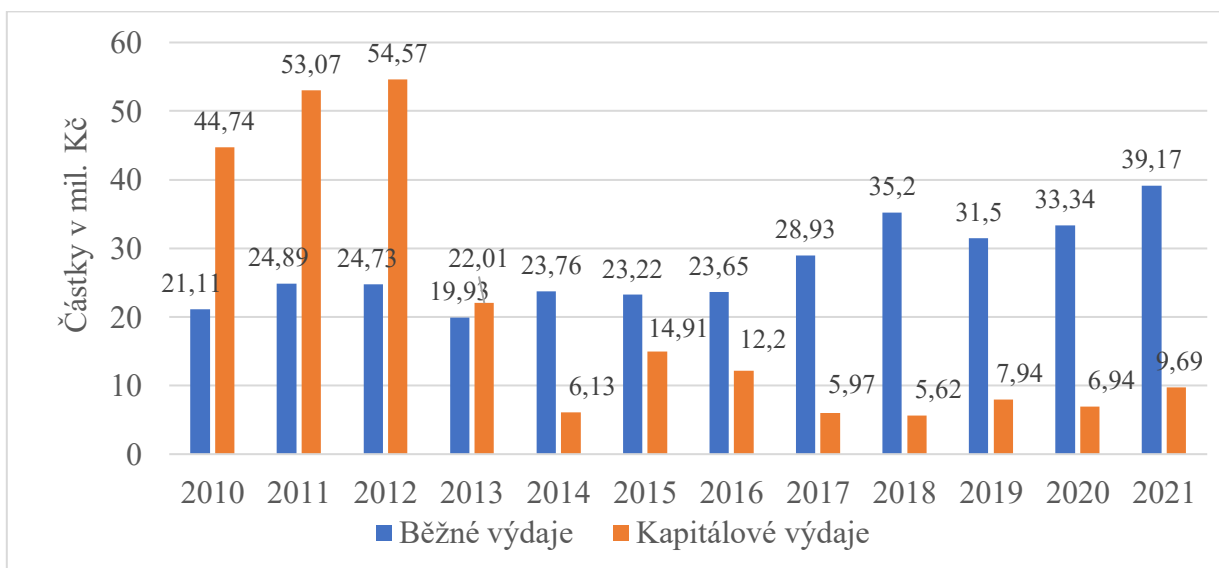

Obrázek 15: Kapitálové příjmy 2010-2021

Zdroj: Monitor – Ministerstvo financí ČR

V letech 2010 až 2013 přesahovaly v obci Loučné nad Desnou **kapitálové výdaje** oproti **běžným výdajům** (viz obrázek 16). V těchto letech byly vynakládány velké kapitálové výdaje právě na pořízení budov, hal, staveb a na rozšíření sportovně rekreačního areálu Kociánov, kde bylo postaveno hlavně dětské hřiště, betonový skatepark atd.

V rámci běžných výdajů došlo ke snížení neinvestičních příspěvků z důvodů zrušení příspěvkové organizace Loučná lidem. Zůstatek finančních prostředků vstoupil do jednotlivých výdajových položek obce jako např. mzdové a materiální výdaje, nákup služeb apod.

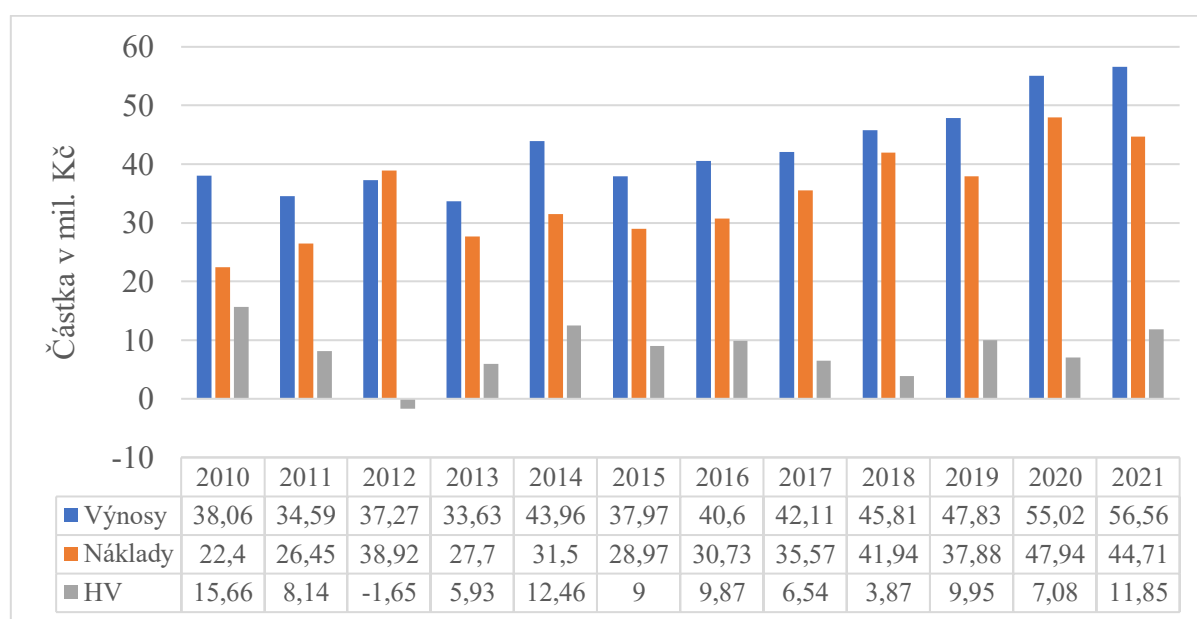

Obrázek 16: Běžné a kapitálové výdaje 2010-2021

Zdroj: Monitor – Ministerstvo financí ČR

V posledních letech tato obec zvyšuje jak své **výnosy**, tak i své **náklady**. Od roku 2010 (kromě roku 2012) lze pozorovat, že vždy hospodařila se ziskem. Ztráta v roce 2012 je nejspíše způsobena vyšším nákladem prodeje dlouhodobého majetku a tím, že se začaly na obcích povinně počítat odpisy z dlouhodobého majetku, které se také projeví na straně nákladů.

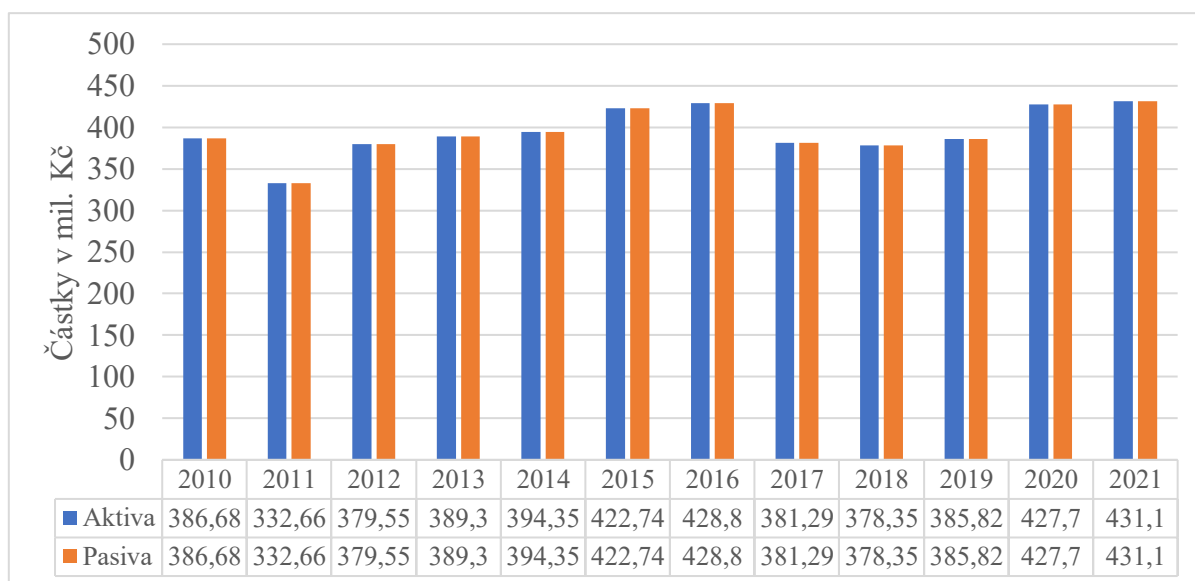
Od roku 2015 stoupaly výnosy se sdílených daní o 6 až 12 %, ale v roce 2020 z důvodů přijatých opatření proti šíření nemoci Covid-19 poprvé poklesly. Na druhou stranu roku 2020 plynuly do rozpočtu nové tržby, a to z nájmu a služeb Penzionu pro seniory ve výši 1,44 mil. Kč. Dalším zdrojem byly tržby z prodeje zboží v Kavárně Tančírna ve výši 1,27 mil. Kč a tržby za vodné a stočné ve výši 981,81 tis. Kč (viz obrázek 17).

Obrázek 17: Výnosy, náklady a VH 2010-2021

Zdroj: Monitor – Ministerstvo financí ČR

Od roku 2010 lze pozorovat každoročně u této obce různé poklesy či nárůsty **aktiv i pasiv**. U aktiv je největší položkou vždy dlouhodobý majetek, a to hlavně ten hmotný majetek jako např. stavby, samostatné movité věci apod. U pasiv tvoří největší skupinu vždy vlastní kapitál. Zde můžeme pozorovat nejvyšší částky u jmění účetní jednotky a transfery na pořízení dlouhodobého majetku (viz obrázek 18).

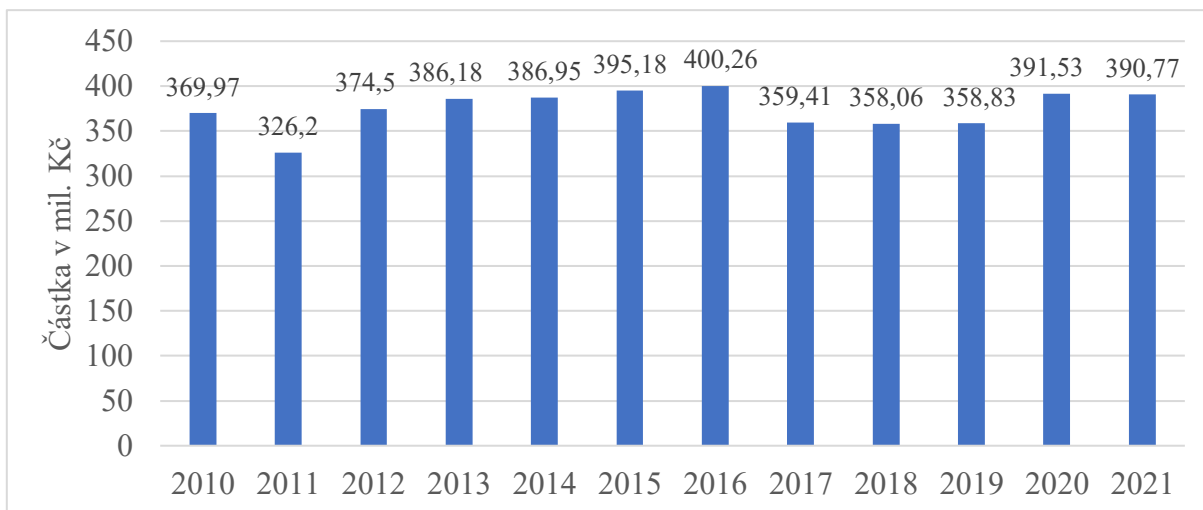

Obrázek 18: Aktiva a pasiva 2010-2021

Zdroj: Monitor – Ministerstvo financí ČR

Mezi zásadní **dlouhodobý majetek** obce patří (viz obrázek 19) stavby, které se postavily v rámci sportovního a rekreačního centra Kociánov či samostatné věci movité. V roce 2019 významnou položkou v rámci samostatných hmotných movitých věcí bylo pořízení dopravního automobilu MB Sprinter 516 pro potřeby dobrovolných hasičů a vybavení dopravního hřiště. Druhou významnou položkou byl nedokončený dlouhodobý hmotný majetek. Za nedokončený majetek jsou považovány: chodníky, kanalizace, vodovod a veřejné osvětlení části v částech obce Rejhotice a Filipová.

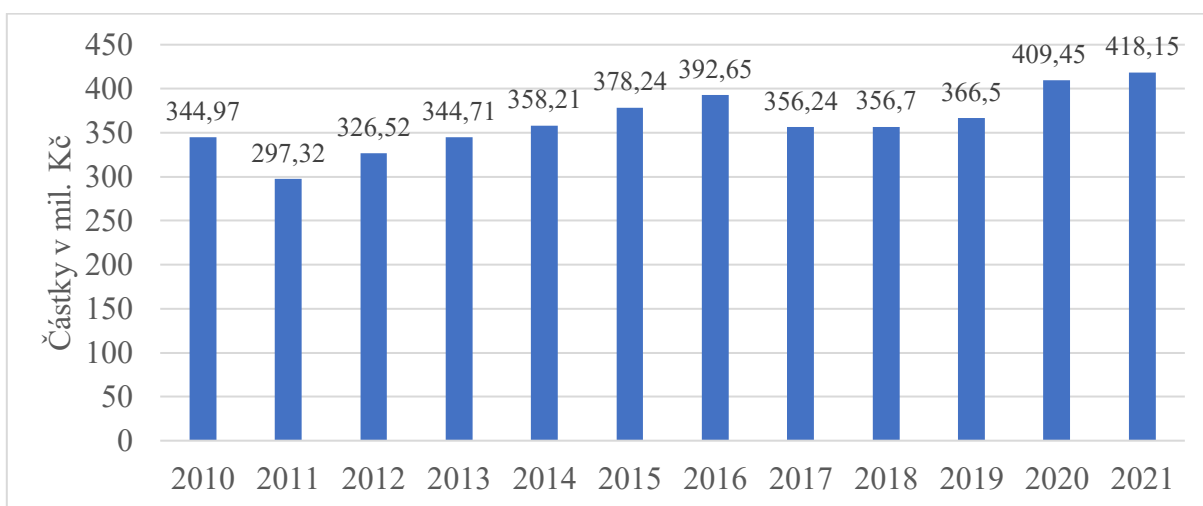
V roce 2020 do položky stavby byly převedeny stavby po zaniklé příspěvkové organizaci Loučná lidem. Dalšími stavbami, které se v této položce objevily, byly: kůlna na dopravním hřišti MŠ, dokončený chodník v části Rejhotice, vodovod a prodloužení kanalizace. Následující významnou položkou byl dlouhodobý nehmotný majetek – nový software SW KEO a také zde byl přesunut územní plán, který měl být přesunut do majetku už v únoru 2018. Další položkou, jež se projevila, byly samostatné hmotné movité věci, a to hlavně majetek Loučná lidem p. o. Poslední významnou hodnotou, která se projevila v dlouhodobém majetku, kdy se jednalo o věcné břemeno ke splaškové kanalizaci části III. (ŘSD-ČR).

Obrázek 19: Dlouhodobý majetek 2010-2021

Zdroj: Monitor – Ministerstvo financí ČR

V rámci pasiv má nejvyšší podíl **vlastní kapitál** obce. Nejvyšší hodnoty, které se podílí na vlastním kapitálu, jsou především jmění účetní jednotky, jenž se pohybuje v posledních letech okolo 200 mil. Kč. Dále ve stejné částce to jsou transfery na pořízení dlouhodobého majetku. V tomto pasivu se projevuje také ve velké míře hospodářský výsledek (viz obrázek 20).

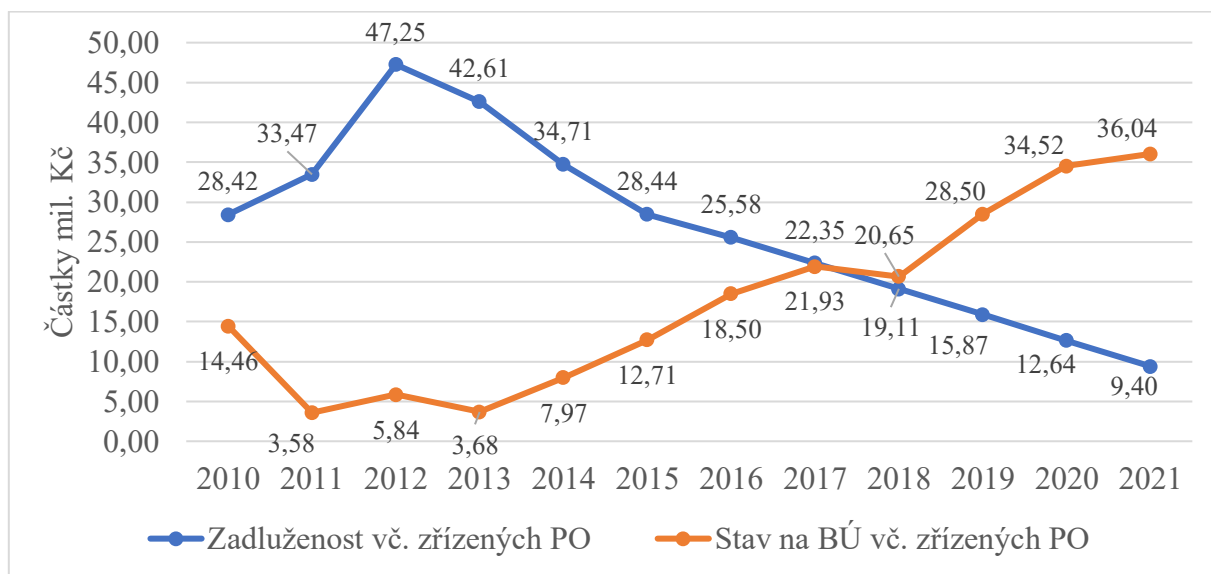

Obrázek 20: Vlastní kapitál 2010-2021

Zdroj: Monitor – Ministerstvo financí ČR

Jak jde vidět z obrázku 21, až do roku 2018 byla **zadluženost** obce vyšší než její stav na **běžných účtech**. V roce 2012 dosahovala zadluženost nejvyšší hodnoty. Právě v tomto roce přesahoval podíl dluhu k průměrným příjmům 60 %, což podle zákona o rozpočtové

odpovědnosti by nemělo. Podle tohoto zákona by obec měla každým následujícím rokem snižovat o 5 %¹¹, lze vidět, že tento svůj dluh snižuje. Stav na bankovních účtech byly nejmenší v letech 2011 až 2013. Takový rozdíl mezi zadlužeností a stavem na bankovních účtech je způsobeno tím, že obec potřebovala peníze na své projekty právě v letech 2011 až 2013.

Obrázek 21: Zadluženost a stav na bankovních účtech 2010-2021

Zdroj: Monitor – Ministerstvo financí ČR

¹¹ viz § 17 zákona č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti

5 ANALÝZA DOPADŮ PANDEMIE NA HOSPODAŘENÍ DANÉ OBCE

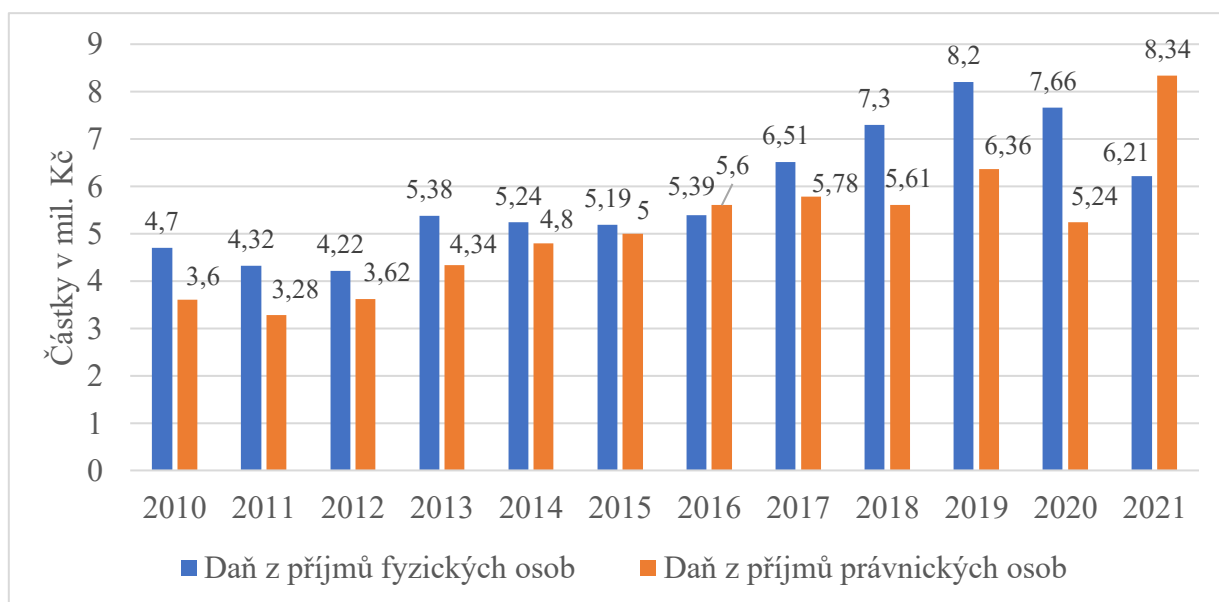
5.1 DOPADY PANDEMIE NA HOSPODAŘENÍ DANÉ OBCE

Opatření, které byly přijaty z důvodu šíření SARS-CoV-2, nejvíce v této obci ovlivnily dle paní starostky:

- daň z příjmů fyzických osob,
- daň z příjmů právnických osob,
- náklady na odpady,
- náklady na dezinfekci a ionizace,
- výdaje spojené s pandemií,
- turistický ruch.

Velkým poklesem příjmů v Loučné nad Desnou jsou sdílené daně, a to především **daně z příjmů fyzických osob a daně z právnických osob**. Vzhledem k těmto daním je důležitá podnikatelská činnost a jejich zisk. Z důvodů přijatých opatření, které zakazovaly činnosti v oblastech ubytování, restaurací, hospod, lyžařských vleků apod., na kterých je tato obec velmi závislá, bude celostátní výnos a rozdělení mezi obce těchto daní menší oproti předešlým rokům.

Nepatrný pokles lze také pozorovat u daně z přidané hodnoty, kdy určitá opatření kvůli Covid-19 měla také vliv na tuto daň. V roce 2020 ve vztahu k minulosti v této obci poklesl příjem z této daně o 210 tis. Kč. Ve schváleném rozpočtu obce byl tento příjem ve výši 15,19 mil. Kč, ale ve skutečnosti byl ve výši 13,58 mil. Kč, takže lze vidět rozdíl o 1,61 mil. Kč (viz obrázek 22). V roce 2021 daňové příjmy obce znovu vzrostly, a to především daňové příjmy od právnických osob.

Obrázek 22: Daňové příjmy obce od FO a PO 2010-2021

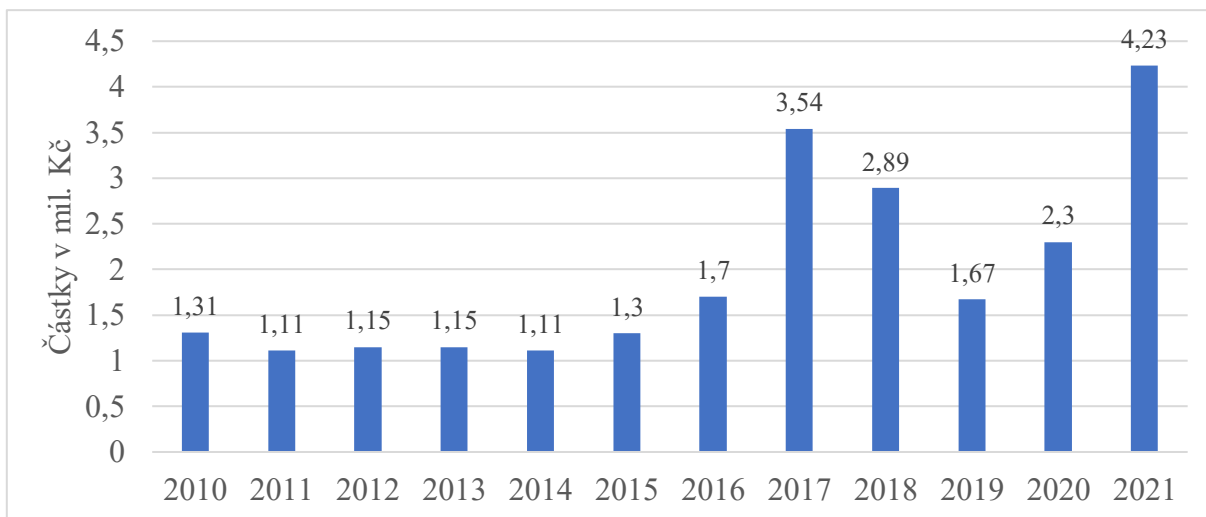
Zdroj: Monitor – Ministerstvo financí ČR

Určitý vliv opatření se projevil na **nákladech na odpady** obce (viz obrázek 23). V roce 2020 vznikla velká část nákladů obce v rámci nákladů na odpady. Díky opatřením, kdy lidé více pobývali doma a tím pádem vynášeli více odpadků. Paní starostka hovořila o tom, že lidé v obci využili volný čas právě na úklid chat, chalup a domů. Náklady na úklid těchto věcí byly za rok 2020 okolo 400 tis. Kč. Za rok 2021 tato položka činila jen 250 tis. Kč.

Další částí nákladů na odpad, kterou obec vynaložila, byla na třídění odpadů po covid pozitivních lidech, což zahrnovalo např. – pozitivní antigenní testy, respirátory apod. Tyto náklady byly v roce 2020 přibližně 100 tis. Kč, tato stejná částka byla i v roce 2021.

Třetí velkou částí těchto nákladů souvisí s nákupem na e-shopech. Z těchto objednávek bylo velké množství obalového materiálu, kartónů, bublinkových fólií a balících papírů. Jak v roce 2020 tak i v roce 2021 se tyto náklady odhadovaly ve výši 350 tis. Kč. Tento problém se projevil především v předvánočním období, kdy bylo nutné objednat mimořádné svozy papírů, plastů a komunálního odpadu. Paní starostka také uvádí, že kvůli opatřením lze vidět i pokles na straně příjmů u odpadů. Obec totiž musela některým podnikatelům odpustit poplatky za odpady nebo také někteří živnostníci rušili své živnosti.

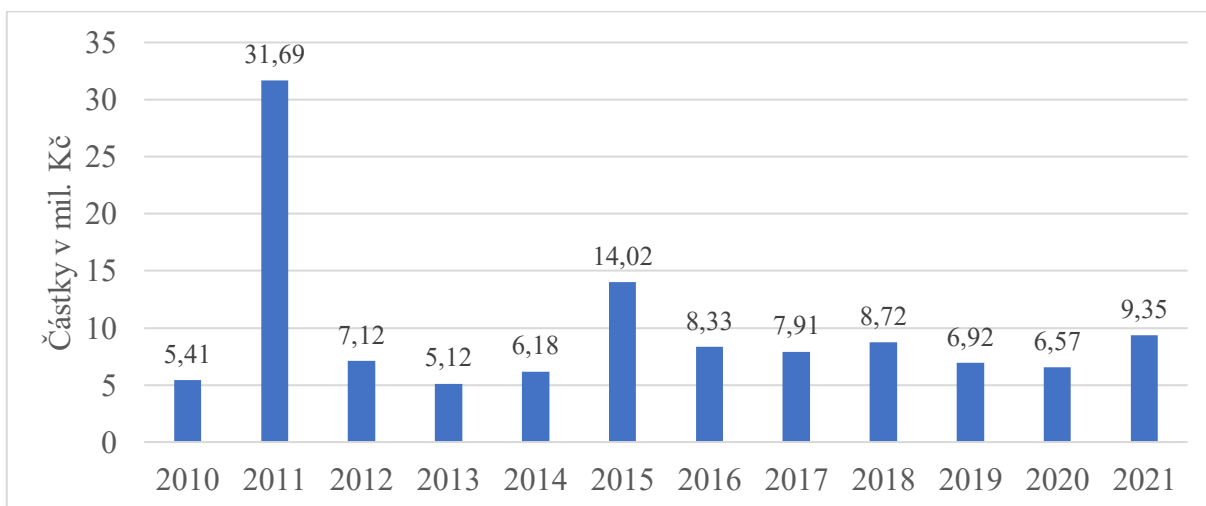

Obrázek 23: Nakládání s odpady 2010-2021

Zdroj: Monitor – Ministerstvo financí ČR

Další oblastí, ve kterých se opatření projevily je v **nákladech na ionizaci a dezinfekci**. Obec měla na starosti ionizaci a dezinfekci v základní škole a v mateřské škole, na obecním úřadě a v penzionu pro seniory. Tyto náklady jsou zahrnuty v nákladech místní správy (viz obrázek 24), které v roce 2020 představovaly přibližně 200 tis. Kč.

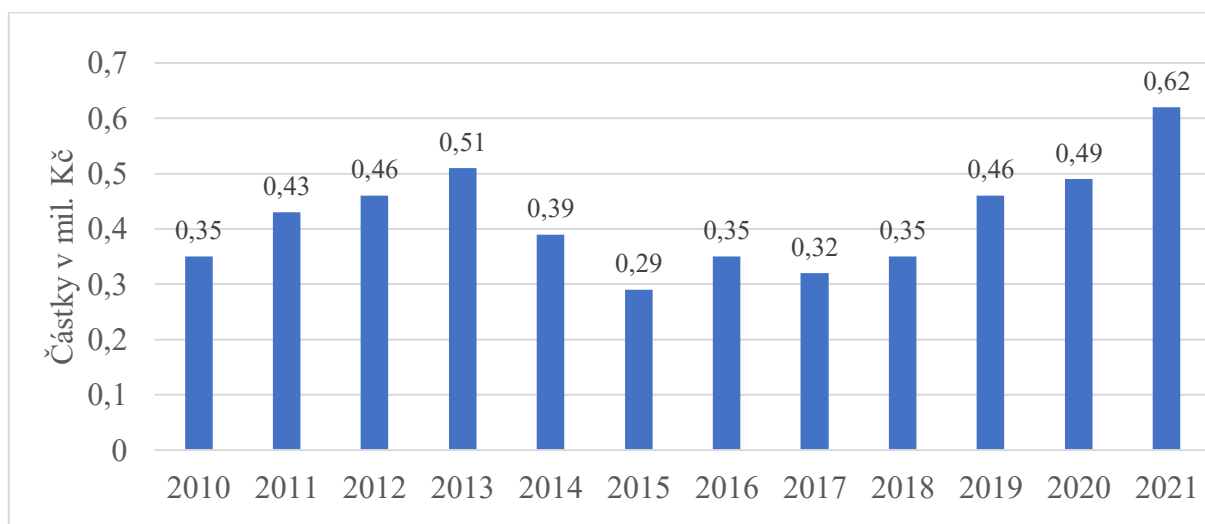

Obrázek 24: Činnost místní správy 2010-2021

Zdroj: Monitor – Ministerstvo financí ČR

V oblasti výdajů největší položkou, která byla způsobena pandemií Covid-19, je **nákup ochranných prostředků, testů, respirátorů atd.** Na výdajové stránce rozpočtu obce v této oblasti bylo v roce 2020 plánováno 0 Kč, avšak ve skutečnosti zde bylo vynaloženo 150 tis. Kč právě na nákup těchto věcí. V roce 2021 se tato částka pohybovala ve stejných číslech.

S těmito výdaji jsou spojeny výdaje na sbor dobrovolných hasičů. Právě dle slov paní starostky v období pandemie Loučná nad Desnou vynaložila vyšší výdaje na hasičský sbor, protože pomáhal obci rozvážet roušky, dezinfekce, pomáhali také při různých zásazích apod. Proto bylo nutné zakoupit více pohonných hmot pro vozidla (viz obrázek 25).

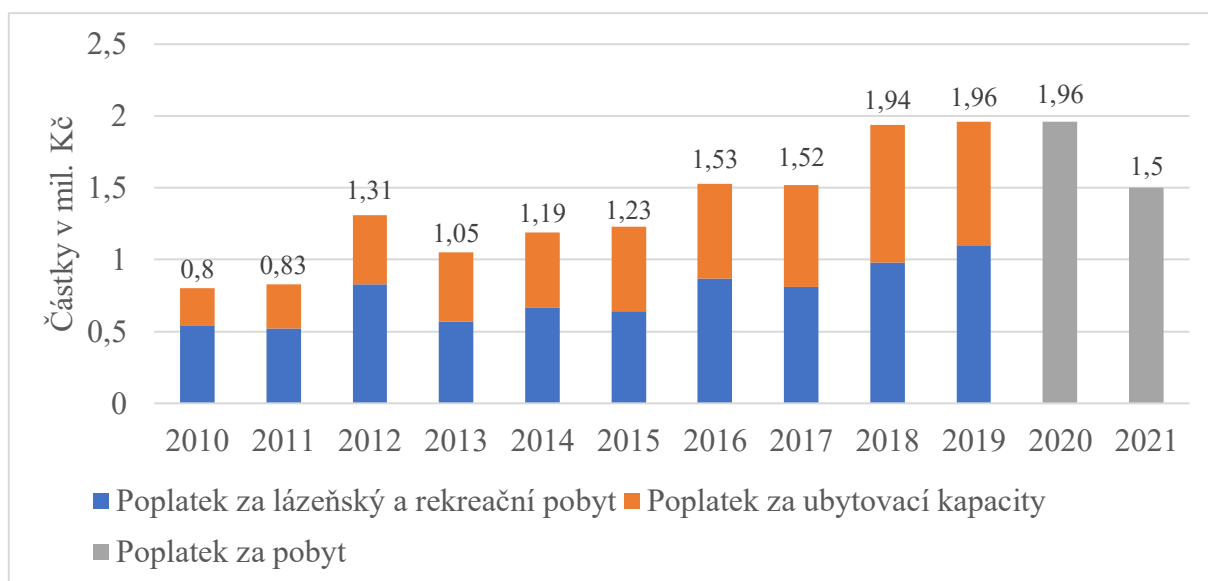
Obrázek 25: Běžné výdaje na hasiče 2010-2021

Zdroj: Monitor – Ministerstvo financí ČR

Obec Loučná nad Desnou je důležitým centrem **turistického ruchu** v pohoří Hrubého Jeseníku v Olomouckém kraji. Oblastí turistického ruchu, kterou byla obec zasažena na příjmové stránce, bylo **Informační centrum (IC)**. Zřizovatelem Informačního centra je obec Loučná nad Desnou, má zajištěnou doplňkovou činnost v prodeji propagačních materiálů obce. V roce 2020 obec očekávala příjem z Informačního centra 178 tis. Kč, ale ve skutečnosti tento příjem byl pouze 74,8 tis. Kč. Opět tedy další ztráta a s tím související i to, že když si IC nevydělá, nemá potom z čeho chystat další propagační materiály. V rámci příjmů klesly také příjmy z prodáváného zboží z pošty spojené s Informačním centrem.

V neposlední řadě, jak je i patrné z řízeného rozhovoru s paní starostkou, se přijatá opatření v rámci Covid-19 v turistickém ruchu projevily hlavně u **poplatku z pobytu** v rámci místních poplatků¹² (viz obrázek 26).

¹² viz § 3 zákona č. 565/1990 Sb. o místních poplatcích

Obrázek 26: Poplatky z pobytu 2010–2021

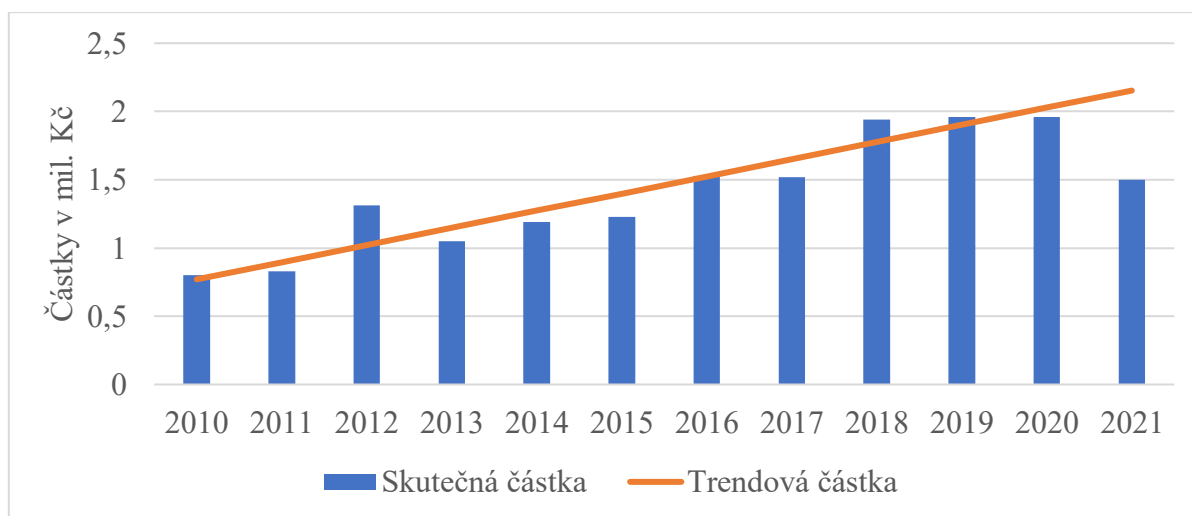
Zdroj: Monitor – Ministerstvo financí ČR

Do 31. 12. 2019 existovaly poplatky: poplatek z lázeňského a rekreačního pobytu a poplatek z ubytovacích kapacit. V Loučné nad Desnou poplatek z lázeňského a rekreačního pobytu činil 15 Kč a poplatek z ubytovacích kapacit činil 6 Kč. K 1. 1. 2020 došlo k zákonné změně. Zmíněné poplatky se spojily na jeden „Poplatek z pobytu“, který byl stanoven Obecně závaznou vyhláškou obce Loučná nad Desnou ve výši 21 Kč. V roce 2020 obec vybrala téměř 2 mil. Kč tohoto poplatku. Z rozhovoru s paní starostkou vyplynulo, že je nutné si uvědomit, že v tomto roce obec ještě získala od majitelů ubytovacích zařízení 419 tis. Kč poplatků z roku 2019, které byly zrušeny. Celkově lze vidět, že i když v roce 2020 byly určité opatření vztahující se k omezení cestování a s tím spojené ubytování, tak v obci nebyl zaznamenán pokles poplatku z pobytu.

Obec v rámci roku 2021, kdy opět začala platit různá opatření, které měly dopad na poplatek z pobytu, plánovala na příjmové stránce rozpočtu přibližně 2,2 mil. Kč. Ve skutečnosti obec vybrala tohoto poplatku necelých 1,5 mil. Kč. Tedy za jeden rok vznikla ztráta necelých 700 tis. Kč. Paní starostka říká, že tato ztráta v roce 2021 byla mnohem větší, protože ne všichni ubytovatelé byli nahlášení u obce k tomuto poplatku. Od roku 2021 obec Loučná nad Desnou zvažovala zvýšit tento poplatek a to na 30 Kč, avšak tak neučinila, protože nechtěla ještě více zatěžovat turistický ruch, který byl zasažen opatřeními. Lze očekávat, že v důsledku toho, že se tento poplatek nezvýšil, obec tím ztratila také několik tisíc korun.

5.1.1 POPLATEK Z POBYTU

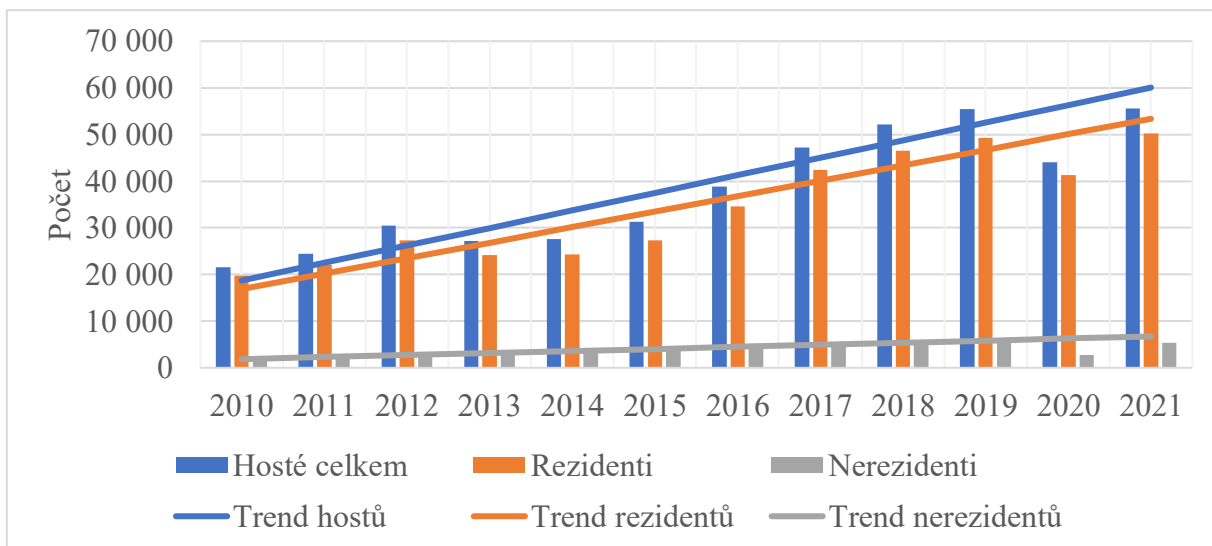
V Loučné nad Desnou se nachází mnoho ubytovacích zařízení. Dopad protikoronavirových opatření v rámci výběru poplatku z pobytu bude veliký. V období před krizí způsobenou virem SARS-CoV-2 šlo předpokládat pomocí trendu ve tvaru $y=0,1257x+06447$, že za rok 2020 se vybere přibližně 2,03 mil. Kč a za následující rok 2,15 mil. Kč. Skutečností je, že se vybralo méně, než se čekalo. V roce 2020 byl rozdíl oproti predikci přibližně 700 tis. Kč a v roce 2021 přibližně 650 tis. Kč. Index determinace 0,8783 se zde blíží jedné, takže tuto hodnotu lze hodnotit pozitivně (viz obrázek 27).

Obrázek 27: Trend poplatku z pobytu 2010–2021

Zdroj: vlastní zpracování dle Monitoru

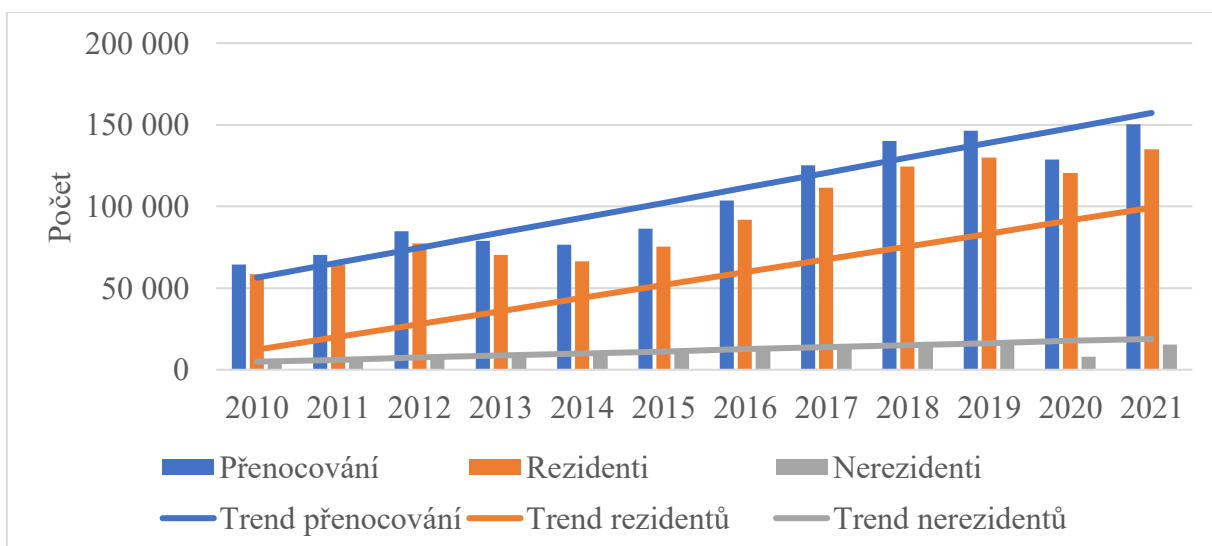
K otázce částek poplatku z pobytu je také důležité vzít v úvahu, kolik v Loučné nad Desnou bylo návštěvníků. Lze vidět z obrázku 28, že každým rokem návštěvnost obce roste. Navštěvují ji nejen lidé z České republiky (rezidenti), ale i turisté z ciziny (nerezidenti). Velkým podílem turistů ze zahraničí tvoří především Poláci, protože Loučná nad Desnou se nachází relativně blízko hranic s Polskem. Významným poklesem turistů v obci bylo v letech 2020 a 2021 z důvodů přijatých opatření kvůli šířící se nemoci Covid-19. U hostů je trendová funkce ve tvaru $y=3760,6x+14932$ a index determinace je poměrně veliký – 0,8892. U rezidentů je trendová funkce dána ve tvaru $y=3318x+13545$ a index determinace je ve tvaru 0,8746. U nerezidentů je hodnota indexu determinantu 0,9599 a tvar trendové funkce je $y=442,6x+1387,4$.

Obrázek 28: Hosté v Loučné nad Desnou 2010-2021

Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ

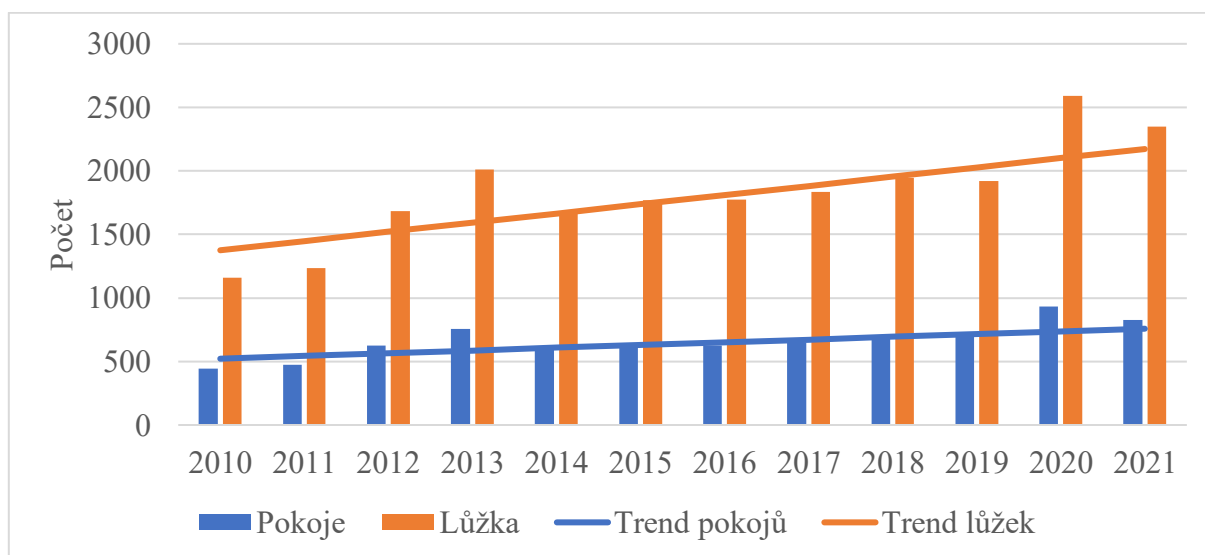
Dále je v obrázku 29 zaznamenáno, kolik nocí stráví turista v průběhu cesty v ubytovacím zařízení, u rodiny či příbuzných nebo v dopravním prostředku. Počet přenocování v roce 2020 klesl z důvodů přijatých opatření. Index determinace u přenocování je 0,8756 a tvar trendové funkce je $y=9169,7x+47219$. U rezidentů je trendová funkce $y=7904,5x+43575$ a index determinace je 0,8455. U nerezidentů vychází index 0,9892 a trendová funkce je ve tvaru $y=1265,2x+3644,7$. Opět je zřejmé, že v letech 2020 a 2021 rozdíl od trendu je způsoben především přijatými opatřeními.

Obrázek 29: Přenocování v Loučné nad Desnou 2010-2021

Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ

V rámci pokojů, které jsou poskytovány k ubytování a téměř každým rokem jejich počet roste, je rovnice trendu $y=21,461x+500,27$ a index determinace pokojů je 0,4612. U lůžek je rovnice trendu ve tvaru $y=72,43x+1302,9$ a index determinace je 0,5837. Z řízeného rozhovoru s paní starostkou vyplynulo, že ne všichni provozovatelé ubytovacích zařízení jsou přihlášení na obci. Proto i v letech 2020 a 2021, kdy byly omezené ubytovací zařízení, lze vidět z obrázku 30, že počet pokojů a lůžek roste.

Obrázek 30: Počet pokojů a lůžek 2010-2021

Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ

5.2 ZHODNOCENÍ DOPADŮ PANDEMIE COVID-19 NA EKONOMIKU OBCE

V letech 2020-2021 se obec Loučná nad Desnou musela potýkat s určitými výpadky příjmů a výnosů. Také musela řešit zvýšení některých výdajů a nákladů z neočekávaných důvodů přijatých opatření proti šíření nemoci Covid-19. V této obci se opatření dotkly především uzavření mateřské školy a základní školy, uzavření či omezení ubytovacích zařízení, gastronomických provozoven a sportovních areálů.

Tato obec, která se nachází v Hrubém Jeseníku, je velmi vázána na turistický ruch. V době pandemie, kdy musely být uzavřeny nebo omezeny ubytovací zařízení, restaurace, hospody, lyžařské areály apod., to znamenalo velký výpadek na straně příjmů a výnosů. V rámci příjmů obce došlo k velkému snížení především v daňových příjmech, kdy největší částí výpadku představoval poplatek z pobytu a daně z příjmů fyzických a právnických osob. Na rok 2020 obec v rámci schvalování rozpočtu schválila tyto příjmy ve výši 42,82 mil. Kč. Ve skutečnosti

přijala pouze 39,77 mil. Kč, takže lze říct, že 3 mil. Kč ztratila. Tento fakt nastal především na daních ze zisku FO a PO a to okolo 2 mil. Kč a také byl zde určitý pokles DPH, a to o více jak o 1 mil. Kč. V roce 2021 se naopak daňové příjmy obce zvýšily, a to především u daní z příjmů právnických osob. Velkou částí příjmů, o kterou obec přišla z důvodů opatření byly příjmy z Informačního centra. V tuto dobu nemohlo IC prodávat své zboží, které slouží jako propagace obce turistům. Zde přišla téměř o 100 tis. Kč. Na druhou stranu nedaňové příjmy a kapitálové příjmy vzrostly a přijaté transfery se drží oproti minulým rokům na přibližné úrovni.

V oblasti výdajů, které musela obec Loučná nad Desnou vynaložit, je jednou z nejvyšších položek na nákup respirátorů a testů na zjištění Covid-19. Na rok 2020 bylo plánováno neutratit ani korunu za nákup z některých těchto prostředků. Na konci roku bylo v této oblasti vynaloženo téměř 150 tis. Kč. Další velkou položkou na straně výdajů, byl sbor dobrovolných hasičů, kteří měli na starosti rozvážení dezinfekcí, respirátorů apod., a s tím se pojilo i vyšší výdaje na pohonné hmoty. V roce 2020 muselo být vynaloženo na to, aby se nešířila nemoc Covid-19, i více jako 150 tis. Kč. Tyto výdaje se samozřejmě projeví i v roce 2021.

V rámci nákladů v Loučné nad Desnou se tato krizová situace projevila překvapivě nejvíce v nákladech na odpad. V roce 2020, kdy platila opatření zákaz zbytečného pohybu, tím že lidé zůstávali doma, se tyto náklady zvýšily téměř o 900 tis. Kč. Další hodnotou, kde se kvůli opatřením zvýšily náklady, byly náklady na dezinfekci a ionizaci. Samozřejmě s těmito náklady nikdo nepočítal, takže obec očekávala v této oblasti nulové či velmi malé náklady. Nakonec však musela vynaložit 200 tis. Kč. Náklady obce se zvýšily kvůli Covid-19 minimálně o 1,1 mil. Kč. Také v roce 2021 se obec potýkala s vyššími náklady na odpad.

ZÁVĚR

Na jaře roku 2020 celý svět zasáhl vir SARS-CoV-2, téměř každá země i včetně České republiky musely přijmout určitá opatření kvůli tomu, aby se tento vir nešířil dále společností. Mezi základní opatření, které byly přijaty vládou ČR, byly např. nošení respirátorů, zákaz či omezení shromažďování se, uzavření restaurací, hospod a diskoték atd.

V letech 2020 a 2021, kdy vláda ČR vydávala opatření proti šíření nemoci Covid-19, měli provozovatelé gastronomických podniků, sportovních areálů a provozovatelé služeb nejen ztráty v příjmech ale i větší výdaje. Později se tato situace projevila i v otázce hospodaření obcí.

Cílem této práce bylo charakterizovat hospodaření, rozebírat ekonomické aktivity v časovém horizontu a analyzovat dopad pandemie SARS-CoV-2 na ekonomiku dané obce. Za vybranou obec je uvedena Loučná nad Desnou, která se nachází v Olomouckém kraji.

V této práci byly porovnávány a analyzovány určité aktivity, hospodaření a dopady pandemie Covid-19 obce Loučné nad Desnou v letech 2010 až 2021. Jaké aktivity a jak hospodařila tato obec je obsaženo především ve čtvrté kapitole této práce. V rámci této kapitoly jsou porovnávány především příjmy, výdaje, výnosy a náklady obce. V neposlední řadě jsou také zde zahrnuty aktiva a pasiva této obce.

Především v této práci bylo zkoumáno, jakým způsobem se pandemie Covid-19 projevila na hospodaření Loučné nad Desnou. Výsledkem tohoto zkoumání je, že nejvyšším dopadem na hospodaření této obce, bylo především snížení daňových příjmů. V důsledku uzavření ubytovacích zařízení, kterých je v této obci hodně, nastalo snížení místního poplatku z pobytu. Dalším snížením v oblasti daňových příjmů v Loučné nad Desnou lze sledovat u daní z příjmu fyzických osob a právnických osob. Toto snížení je důsledkem především uzavření sportovních areálů, gastronomických provozoven a ubytovací zařízení.

Menšími dopady pandemie bylo zvýšení výdajů v obci. Toto lze pozorovat u výdajů na nákup ochranných prostředků, respirátorů, dezinfekcí a u výdajů na sbor dobrovolných hasičů, kteří pomáhali v době pandemie s rozvozem ochranných prostředků a respirátorů. Pandemie se projevila i v oblasti nákladů, a to zejména v nákladech na ionizaci a dezinfekci i v nákladech na odpad. Lidé zůstávali více doma, tudíž měli více času na úklid domácností, chalup a zahrádek. Dalším aspektem byly uzavřené obchody, proto lidé zejména na Vánoce nakupovali přes e-shopy. V důsledku toho zaznamenala Loučná nad Desnou větší náklady na odpad.

ZDROJE

1. BUHNER, S. H. *Herbal antivirals: Natural remedies for emerging & resistant viral infections*. New Mexico: Storey Publishing, 2013. ISBN 97-8802-4271-92-7.
2. ČESKO. Zákon č. 565 ze dne 13. prosince 1990 o místních poplatcích. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1990, částka 92, s. 2106-2109. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-565>.
3. ČESKO. Zákon č. 128 ze dne 12. dubna 2000 o obcích (obecních zřízeních). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 38, s. 1738-1764. Dostupný také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>.
4. ČESKO. Zákon č. 23 ze dne 17. ledna 2017 o pravidlech rozpočtové odpovědnosti. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2017, částka 8, s. 242-252. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2017-23>.
5. *Český statistický úřad: Databáze demografických údajů za obce ČR* [online]. 2021 [cit. 2021-10-11]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/databaze-demografickych-udaju-za-obce-cr>.
6. *Finanční správa: Rozpočtové určení daní* [online]. Praha: Copyright © Generální finanční ředitelství 2021, 2021 [cit. 2021-11-16]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/kraje-a-obce/danove-prijmy-kraju-a-obci/rozpocetove-urceni-dani>.
7. HEJDUKOVÁ, P. *Veřejné finance: teorie a praxe*. Praha: C. H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-298-4.
8. HENDL, J. *Kvalitativní výzkum*. 3. vydání. Praha: Portál s. r. o., 2008. ISBN 978-80-262-0219-6.
9. HENDRYCH, D. a kol. *Správní právo: Obecná část*. 9. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016. ISBN 978-80-7400-624-1.
10. HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ V. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. 3. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-459-6.
11. HYÁNEK, V., PROUZOVÁ, Z., ŠKARABELOVÁ, S. a kol. *Neziskové organizace ve veřejných službách*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2007. ISBN 978-80-210-4423-4.
12. KADEŘÁBKOVÁ, J., PEKOVÁ J. *Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. ISBN 978-80-7357-910-4.

13. MACHÁČEK, J., TOTH, P., WOKOUN, R. *Regionální a municipální ekonomie*. Praha: Oeconomica, 2011. ISBN 978-80-245-1836-7.
14. MAREK, L. a kol. *Statistika pro ekonomy – aplikace*. 2. vydání. Praha: Professional Publishing, 2007. ISBN 978-80-86946-40-5.
15. *Ministerstvo financí: Monitor-státní pokladna* [online]. [cit. 2022-03-09]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/>
16. *Ministerstvo financí ČR: Výsledky přezkoumání hospodaření územních celků za rok 2020* [online]. Praha: Creative Commons, 2021 [cit. 2021-11-17]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/rizeni-a-kontrola-verejnych-financi/prezkoumavani-hospodareni/vysledky-prezkoumani-hospodareni/2020/vysledky-prezkoumani-hospodareni-uzemnic-43466>
17. *Ministerstvo zdravotnictví ČR: Aktuální mimořádná a ochranná opatření ke Covid-19* [online]. Praha [cit. 2021-10-11]. Dostupné z: <https://www.mzcr.cz/category/uredni-deska/rozhodnuti-ministerstva-zdravotnictvi/aktualni-mimoradna-a-ochranna-opatreni-ke-Covid-19/>
18. *Ministerstvo zdravotnictví ČR: Koronavirus* [online]. Praha [cit. 2021-10-11]. Dostupné z: <https://koronavirus.mzcr.cz/>
19. *Obec Loučná nad Desnou* [online]. Loučná nad Desnou [cit. 2021-10-11]. Dostupné z: <https://www.loucna-nad-desnou.cz/>
20. PEKOVÁ, J. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 1. vydání Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. ISBN 978-80-7357-614-1.
21. PEKOVÁ, J. *Veřejné finance: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. ISBN 978-80-7357-698-1.
22. PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. *Veřejný sektor – řízená a financování*. 1 vydání Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. ISBN 978-80-7357-936-4.
23. PETEROVÁ, H. *Finanční hospodaření územních samosprávných celků*. 5. rozšířené a aktualizované vydání. Praha: Institut pro veřejnou správu Praha, 2016. ISBN 978-80-86976-35-8.
24. PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-5608-0.
25. REICHL, J. *Kapitoly metodologie sociálních výzkumů*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 2009. ISBN 978-80-247-3006-6.

26. *ÚNRR: Dopady koronavirové krize na hospodaření územních samosprávných celků v roce 2020* [online]. Praha: ÚNRR, 2020 [cit. 2021-11-17]. Dostupné z: <https://unrr.cz/vydavame/studie/>
27. VAVROCHOVÁ, S., KUŠ P. *Územní samosprávné celky*. 2. vydání Praha: Institut pro místní správu Praha, 2012. ISBN 978-80-86976-26-6.
28. *Vláda ČR: Epidemie koronaviru* [online]. Praha [cit. 2021-10-11]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/epidemie-koronaviru/>
29. *World Health Organization: Coronavirus* [online]. Geneva, 2021 [cit. 2021-10-11]. Dostupné z: https://www.who.int/health-topics/coronavirus#tab=tab_3

PŘÍLOHA: ŘÍZENÝ ROZHOVOR SE STAROSTKOU OBCE

1. Když se podíváte zpětně v čase, jaké oblasti hospodářství v Loučné nad Desnou doba koronavirových opatření nejvíce zasáhla?
2. V rámci toho, kdy se kvůli Covid-19 dá se říct zastavil život, nemohlo se vycházet ven, pouze ve výjimečných případech, byly zavřené provozovny a služby, všimla jste si, jak trávili občané obce Loučná nad Desnou volný čas?
3. Loučná nad Desnou je turistickým centrem a nachází se zde velké množství ubytovacích zařízení, předpokládám, že vydaná opatření proti šíření Covid-19 vás jako obec ovlivnila i zde?
4. Co způsobilo že i když v roce 2020 na jaře, podzim i v zimě byly zavřené ubytování, sjezdovky atd., že poplatek za ubytování vzrostl? Myslíte, že to bylo ovlivněno tím, že v létě nebyly opatření?
5. Jakým způsobem se např. angažovali dobrovolní hasiči obce Loučné nad Desnou v období koronakrize?

Zdroj: vlastní zpracování